

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/I/2019/36086129770532612

ANALÝZA FINANČNEJ SITUÁCIE VYBRANÉHO
PODNIKU

Diplomová práca

2019

Bc. Stela Tomeková

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

ANALÝZA FINANČNEJ SITUÁCIE VYBRANÉHO
PODNIKU

Diplomová práca

Študijný program: účtovníctvo a finančný manažment

Študijný odbor: účtovníctvo a finančný manažment

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: Prof. Ing. Peter Markovič, PhD.

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum:

.....

Stela Tomeková

ABSTRAKT

TOMEKOVÁ, Stela : *Analýza finančnej situácie vybraného podniku*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – vedúci záverečnej práce: Prof. Ing. Peter Markovič, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2019, 69 strán.

Diplomová práca sa zameriava na finančnú situáciu vybraného podniku. Na zvolenej účtovnej jednotke predstavíme získané teoretické poznatky. Diplomová práca je rozdelená do piatich kapitol, práca obsahuje štyri schémy, dvadsať tabuliek a jedenásť grafov. Prvá kapitola sa zaoberá teoretickým poznaním našej témy diplomovej práce. V druhej kapitole nájdeme zadefinovaný hlavný cieľ, podporovaný a usmerňovaný vedľajšími, respektíve sekundárnymi cieľmi. Metodiku práce a metódy skúmania sme predstavili v tretej kapitole, v ktorej sme popísali metódy, ktoré boli využívané pri písaní diplomovej práce. Teoretické znalosti sme využívali v teoretickej časti, ktorá je obsiahnutá v kapitole číslo štyri. Posledná piata kapitola oboznamuje o výsledkoch, ktoré sme zistili v predchádzajúcej kapitole a zosumarizovanie výsledkov pomerových ukazovateľov, ktoré sme využívali pri zisťovaní finančnej stability vybranej účtovnej jednotky. Analýza a poznanie finančnej situácie danej účtovnej jednotky predstavuje výsledok riešenia problematiky, na ktorú bola zameraná diplomová práca.

Kľúčové slová : pomerové finančné ukazovatele, aktivita, likvidita, rentabilita, zadlženosť, finančná analýza, finančné zdravie.

ABSTRACT

TOMEKOVÁ, Stela : *Analysis of the financial position of the selected company.* – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic informatics; Department of Accountancy and Auditing. – Supervisor of the thesis: Prof. Ing. Peter Markovič, PhD. - Bratislava: FHI EU, 2019, 69 pages.

The diploma thesis focuses on the financial situation of the selected company. We will present the theoretical knowledge gained in the chosen accounting unit. The thesis is divided into five chapters, the work contains four diagrams, twenty tables and eleven charts. The first chapter has the theoretical knowledge of our thesis topic. In the second chapter, we find a defined primary goal, supported and guided by secondary or secondary goals. We presented the methodology of the work and methods of investigation in the third chapter, which describes the methods that were used in the writing of the diploma thesis. We used theoretical knowledge in the theoretical part, which is contained in chapter four. The last chapter presents the results that we found in the previous chapter and summarizing the results of the ratios we used to determine the financial stability of the selected entity. The analysis and knowledge of the financial situation of the entity represents the result of the solution of the problem, which was focused on the thesis.

Key words : financial ratios, activity, liquidity, profitability, indebtedness, financial analysis, financial health

Obsah

Úvod.....	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	12
1.1 Charakteristika finančnej analýzy	12
1.1.1 Ciele finančnej analýzy.....	13
1.1.2 Cieľové skupiny finančnej analýzy – používatelia.....	14
1.2 Informačné zdroje finančnej analýzy.....	16
1.2.1 Súvaha.....	17
1.2.2 Výkaz ziskov a strát.....	19
1.2.3 Poznámky.....	21
1.3 Klasifikácia metód a ukazovateľov finančnej analýzy.....	24
1.4 Analýza pomerových ukazovateľov finančnej analýzy	26
1.4.1 Ukazovatele likvidity	27
1.4.2 Ukazovatele rentability	28
1.4.3 Ukazovatele zadlženosti	30
1.4.4 Ukazovatele aktivity	31
2 Cieľ práce.....	33
3 Metodika práce a metódy skúmania.....	34
4 Výsledky práce.....	36
4.1 Charakteristika vybraného podniku – DRÁČIK - DIVI, s. r. o.	36
4.2 Analýza jednotlivých položiek súvahy	37
4.3 Analýza jednotlivých položiek výkazu ziskov a strát	41
4.4 Finančná analýza spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.....	48
4.4.1 Analýzy ukazovateľov likvidity spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.....	48
4.4.2 Analýzy ukazovateľov aktivity spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.....	51
4.4.3 Analýzy ukazovateľov zadlženosti spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	55
4.4.4 Analýzy ukazovateľov rentability spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o...	60

5 Diskusia	63
Záver	66
Zoznam použitej literatúry	68

Zoznam ilustrácií a zoznam tabuliek

Schéma č. 1 – Hlavní uživatelé finanční analýzy a ich zameranie.....	15
Schéma č. 2 - Zdroje informácií pre potreby finanční analýzy.....	16
Schéma č. 3 – Štruktúra peňažných prostriedkov.....	22
Schéma č. 4 – Členenie metód finanční analýzy.....	24
Tabuľka č. 1 – Zjednodušená štruktúrovaná súvaha.....	18
Tabuľka č. 2 – Zjednodušená vertikálna štruktúra výkazu ziskov a strát.....	20
Tabuľka č. 3 – Základná štruktúra nepriamej metódy výkazu peňažných tokov.....	23
Tabuľka č. 4 – Ukazovatele likvidity.....	27
Tabuľka č. 5 – Ukazovatele rentability.....	29
Tabuľka č. 6 – Ukazovatele zadlženosti.....	30
Tabuľka č. 7 – Ukazovatele aktivity.....	32
Tabuľka č. 8 – Analýza aktív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o	37
Tabuľka č. 9 – Analýza pasív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	39
Tabuľka č. 10 – Analýza nákladov účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o.	41
Tabuľka č. 11 – Analýza výnosov účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o.	44
Tabuľka č. 12 – Analýza výsledku hospodárenia účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	46
Tabuľka č. 13 – Nevyhnutné položky pre výpočet likvidity.....	49
Tabuľka č. 14 – Ukazovatele likvidity.....	49
Tabuľka č. 15 – Nevyhnutné položky pre výpočet aktivity.....	51
Tabuľka č. 16 – Ukazovatele aktivity.....	52
Tabuľka č. 17 – Nevyhnutné položky pre výpočet zadlženosti.....	56
Tabuľka č. 18 – Ukazovatele zadlženosti.....	57
Tabuľka č. 19 – Nevyhnutné položky pre výpočet rentability.....	60
Tabuľka č. 20 – Ukazovatele rentability.....	61
Graf č. 1 – Vývoj jednotlivých položiek majetku.....	38
Graf č. 2 – Vývoj zdrojov krytia majetku.....	40
Graf č. 3 – Vývoj nákladov na hospodársku činnosť.....	43
Graf č. 4 – Vývoj výnosov z hospodárskej činnosti.....	46
Graf č. 5 – Vývoj výsledku hospodárenia za účtovné obdobia po zdanení.....	47

Graf č. 6 – Likvidita účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	51
Graf č. 7 – Doba obratu položiek majetku účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	54
Graf č. 8 – Obratovosť majetku účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	55
Graf č. 9 – Pomer vlastného a cudzieho kapitálu v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	58
Graf č. 10 – Vývoj úrokového krytia v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	59
Graf č. 11 – Vývoj ukazovateľov rentabilít v čase účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.	62

Úvod

Vážnosť, význam a postavenie v účtovnej jednotke sú významným spôsobom ovplyvňované finančnou situáciou. Prostredníctvom finančnej analýzy je účtovná jednotka vnímaná okolím. Finančná analýza je veľmi komplexný jav a mnohvrstevný, preto sa pri analýze sústreďuje najmä pozornosť na formy jej prejavu.

Slabé a silné stránky v účtovnej jednotke sú odhaľované prostredníctvom nástroja, ktorý je pomenúvaný pojmom finančná analýza. V rámci finančnej analýzy sú relevantné najmä finančné výkazy, ktoré obsahujú výkaz súvahy, výkaz ziskov a strát, výkaz o zmenách vlastného imania a výkaz cash – flow, okrem vymenovaných aj poznámky. Všetky finančné výkazy sú podstatné pre následný rozbor finančnej situácie v analyzovanej účtovnej jednotke. Z finančných výkazov zisťujeme a sledujeme vzťahy medzi jednotlivými položkami, na základe ktorých si vieme vypočítať a ekonomicky interpretovať ukazovatele, ktoré nás zaujímajú, v našom prípade ukazovatele aktivity, likvidity, rentability a v poslednom rade zadlženosti.

Hlavným cieľom našej diplomovej práce je analyzovanie finančnej situácie účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. a na základe našich zistení následne predstaviť silné a slabé stránky účtovnej jednotky. Vypracovaná finančná analýza nám napovie o finančnej situácii účtovnej jednotky, na základe ktorej vieme zhodnotiť negatívne a pozitívne aspekty, ktoré ovplyvnili samotný vývoj.

Diplomová práca je tvorená piatimi kapitolami. Prvá kapitola je predstavujúca teoretickú časť diplomovej práce, v rámci ktorej sa oboznamuje s teoretickými vymedzeniami o finančnej analýze, ktoré sú pre samotnú praktickú časť veľmi dôležitým segmentom. Štyri podkapitoly dôkladne popisali a oboznámili čitateľa s teoretickými prístupmi, v ktorých sa oboznamujeme s finančnou analýzou s jej definíciou, cieľmi, členením, metódami a samotnými pomerovými ukazovateľmi, ktoré sú predmetom aj následne praktickou časťou diplomovej práce.

Druhá kapitola vypovedá o ciele našej diplomovej práce. Stanoviť si hlavný cieľ neznamena, že sme na konci. K hlavnému cieľu vedie určitá cesta, ktorá pozostáva z vedľajších cieľov, ktoré sme stručne stanovili v druhej kapitole. Čiastkové ciele sú tou správnou cestou, pomocou ktorej je ľahšie dosiahnuteľný hlavný cieľ diplomovej práce.

Metodika práce a metódy skúmania sú predstavujúce tretiu kapitolu. V tretej kapitole nájdeme metodiku práce, ktorá bola alfou omegou pri písaní a štruktúrovaní diplomovej

práce. Metódy skúmania sme stanovili a zhrnuli, pretože dôležité sú postupy a používanie metód, či sme využili dostatočne dostupné metódy a dostatočne relevantné pre skúmanú problematiku.

Výsledky práce predstavujú najrozsiahlejšiu problematiku diplomovej práce, ktorú tvorí štvrtá kapitola. Na začiatku je dôležité zoznámiť sa s objektom skúmania. Výsledky práce sú znázorňujúce praktické poznatky, v ktorých sme my zvolili obdobie štyroch rokov, na ktorých sme pomocou informačných zdrojov (súvahy, výkazu ziskov a strát) vykonávali finančnú analýzu. Finančná analýza pozostávala z poznania pomerových ukazovateľov, ktoré sme následne porovnávali s odporúčanými hodnotami, t. z. že do piatej kapitoly sme sa presunuli na základe zhodnotenia finančného zdravia účtovnej jednotky. V rámci piatej kapitoly sme sa rozhodli posúdiť finančnú situáciu a navrhnúť možné opatrenia, vyzdvihnúť silné a slabé stránky analyzovanej účtovnej jednotky.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Priaznivý rozvoj a trhové prostredie si vyžaduje v riadení podniku uplatňovanie nových adekvátnych metód na prispôsobovanie sa podmienkam trhu, požiadavkám a potrebám. V rámci tejto politiky podniku významnú úlohu zohráva ekonomicko-finančná analýza, ktorá môže mať veľmi významný a výrazný vplyv na účinnosť riadenia podniku.

Syntéza financií a dát sa uskutočňuje vo finančnej analýze na vyhodnotenie ekonomických trendov vrátane nastavenia politiky financií, identifikovanie investícií, budovanie dlhodobého plánu v činnosti podniku.

Pojem finančná analýza pochádza z anglického výrazu – financial analysis, pričom v rámci Európy a nemecky hovoriacimi krajinami sa stretáme s výrazom bilančná analýza alebo bilančná kritika. Korene finančnej analýzy siahajú až do obdobia vzniku peňazí. Moderné metódy finančnej analýzy sa začali rozvíjať v Spojených štátoch amerických, kde sa zrodila prevažná väčšina publikácií na danú tému a najďalej došla aj praktická aplikácia finančnej analýzy.

V priebehu času dochádzalo k určitým zmenám v štruktúre a úrovniach finančných analýz, dôvody a princípy však zostali veľmi podobné. Hlavne krajiny, ktoré disponujú s rozvinutou trhovou ekonomikou majú dlhodobú tradíciu finančnej analýzy, kde bola a stále je neoddeliteľnou súčasťou riadenia podniku.

Vážnosť, význam a postavenie v podniku sú významným spôsobom ovplyvňované finančnou situáciou. Finančná analýza je veľmi komplexný jav a mnohovýrobný, preto sa pri analýze sústreďuje najmä pozornosť na formy jej prejavu.

1.1 Charakteristika finančnej analýzy

Finančnou analýzou rozumieme hodnotenie finančnej situácie účtovnej jednotky, ktorá pôsobí v konkrétnom ekonomickom prostredí. Všestrannou analýzou finančnej situácie podniku pomenúvame finančnú analýzu, ktorá je často vykonávaná podnikateľskou účtovnou jednotkou, to znamená v podniku¹. Finančná analýza je poskytovateľom komplexných informácií o finančnej situácii účtovnej jednotky s pomocou rozboru dát a informácií, ktoré sú získané prostredníctvom finančných výkazov². Dané dáta a informácie

¹ V diplomovej práci pojmy podnik, účtovná jednotka a spoločnosť považujeme za synonymá.

² ZALAI, Karol a kol. 2010. *Finančno – ekonomická analýza podniku*. 7.vyd. Bratislava: Sprint dva, 2010. 427 s. ISBN 978-80-89393-15-2.

d'alej triedime, následne sa agregujú, porovnávajú a rozoberajú sa vzťahy medzi nimi, ktoré sa následne určujú z hľadiska vývoja.

Hlavnou úlohou v analýze je okrem peňazí aj čas, preto je analýza rozdeľovaná z hľadiska času a to na:

- analýzu ex-post, ktorá hodnotí údaje vo finančnej analýze podniku na základe minulosti (retrospektívne), to znamená analyzovanie rozdielov medzi predpokladom a skutočnosťou. Postupne je potrebné činitele, ktoré na podnik pôsobia zhodnotiť a preskúmať, či podniku poskytli pozitívne alebo negatívne dopady.
- analýzu ex-ante, ktorá hodnotí údaje na základe prítomnosti a pri tom uplatňuje pohľad do budúcnosti. Pri analýze ex-ante je dôležité za aké časové obdobie sa analýza vykonáva, čím kratšie obdobie, tým je analýza presnejšia.

Na základe východiskových údajov, ktoré sú k dispozícii pri vykonávaní finančnej analýzy a na základe pochopenia cieľov, ktorými sa má finančná analýza dosiahnuť, rozlišujeme:

- internú finančnú analýzu vychádzajúcu z finančného, manažérskeho a vnútro podnikového účtovníctva, rozpočtov a plánov, z podnikových kalkulácií a podobne, to znamená z informácií podniku,
- externú finančnú analýzu vychádzajúcu zo zverejnených údajov a ostatných verejnosti dostupných informácií, ktoré majú finančný charakter o podniku.

1.1.1 Ciele finančnej analýzy

Cieľom finančnej analýzy je zhodnotiť výsledky účtovnej jednotky za sledované obdobie, zmeny výsledkov oproti predchádzajúcemu obdobiu, plánovať nasledujúcu činnosť účtovnej jednotky a zhodnotiť vývoj finančnej situácie, tzn. je nástrojom využívaným pri riešení a zodpovedaní finančných otázok v účtovnej jednotke. Základným cieľom finančnej analýzy je identifikovať silné a slabé stránky účtovnej jednotky a tak rozpoznať zdravie v podniku. Cieľ finančnej analýzy odhaľuje okrem iného aj smery ďalšieho vývoja. „*Na to, aby bol tento cieľ splnený, je treba:*

- a) zobrazíť predchádzajúci vývoj finančnej situácie a finančného hospodárenia účtovnej jednotky zväčša vo forme ukazovateľov finančnej analýzy,*

- b) *určiť príčiny ich zlepšenia alebo zhoršenia porovnaním hodnôt ukazovateľov za viacero účtovných období, resp. hodnôt ukazovateľov podnikov v rámci daného odvetvia,*
- c) *zvoliť najvhodnejší smer ďalšieho vývoja činnosti a usmerňovania finančného hospodárenia a finančnej situácie účtovnej jednotky.*³

1.1.2 Cielové skupiny finančnej analýzy – používatelia

Užívatelia, ktorí prichádzajú do styku s podnikom majú za hlavný cieľ získať informácie o finančnej situácii v účtovnej jednotke. Podstatné informácie pramenia z výsledkov finančnej analýzy, ktoré sú podstatné nie len pre riadenie podniku, ale aj pre iných používateľov, ktorí nie sú súčasťou podniku. Medzi takéto subjekty, ktoré pre svoje vlastné rozhodovanie potrebujú získať informácie o finančnej situácii v podniku patria:

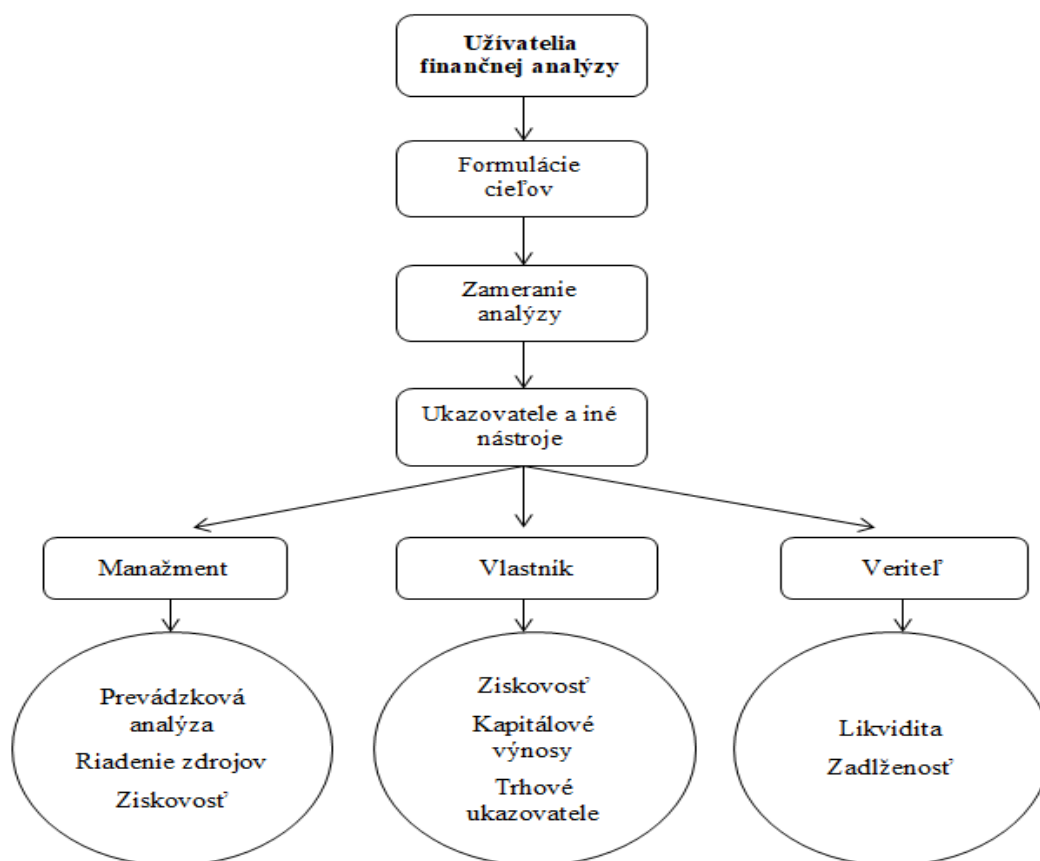
- súčasní investori, ktorí sa zaujímajú hlavne o výnosnosť podniku a jej udržateľnosť. Potrebujú sa uistiť, či svoje peniaze investovali správne a že podnikateľské zámery manažérov uistujú trvanie a rozvoj v podniku. Potenciálni investori, ktorí hľadajú kam by vložili, respektíve investovali voľné peňažné prostriedky, hľadajú ten správny podnik práve pomocou finančnej analýzy;
- obchodní partneri – predstavujú situáciu, keď si dodávatelia na základe poznatkov finančnej situácie potencionálnych zákazníkov vyberajú vhodných odberateľov, zatiaľ čo sa odberatelia uistujú o dlhodobej stabilite a serióznosti dodávateľov;
- obchodní veritelia a banky – pre tieto inštitúcie je dôležitý faktor, či je podnik schopný splácať svoje záväzky a to si overujú pomocou finančnej analýzy. Informácie ohľadom finančnej pozície podniku sú rozhodujúcim faktorom, ktorý napovie, či sa podnik oplatí úverovať;
- štát a jeho orgány – v rámci finančnej analýzy využívajú niektoré prvky, ktoré slúžia na kontrolu daňových povinností, poprípade pri rozhodovaní o štátnych zákazkách, dotáciách a podobne;
- burzovní makléri – aby sa mohli rozhodovať pri obchodovaní s cennými papiermi, potrebujú informácie o finančnej situácii dokonca priebežne, čo im pomáha pri rozhodovaní či predať alebo investovať;

³ ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. 2017. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, s. 281. ISBN 978-80-8168-589-7.

- konkurencia – konkurenčné firmy sa zaujímajú o informácie, ktoré sa využívajú k porovnaniu s ich vlastnými výsledkami a k odhaľovaniu silných a slabých miest konkurenčného podniku;
- audítori, daňoví poradcovia a účtovní znalci – tvoria analýzy, ktoré sú potrebné na identifikáciu nedostatkov a následne odporúčajú postupy k náprave;
- zamestnanci, ktorí sa zaujímajú o finančné informácie z hľadiska istoty ich zamestnania, z hľadiska mzdových podmienok a perspektívy do budúcnosti.

Schéma č. 1 – Hlavní užívatelia finančnéj analýzy a ich zameranie nám poukazuje, ktorí užívatelia sa vyskytujú vo finančnej analýze a akou cestou sa uberá úvaha o prevedení finančnej analýzy.

Schéma č. 1 – Hlavní užívatelia finančnej analýzy a ich zameranie

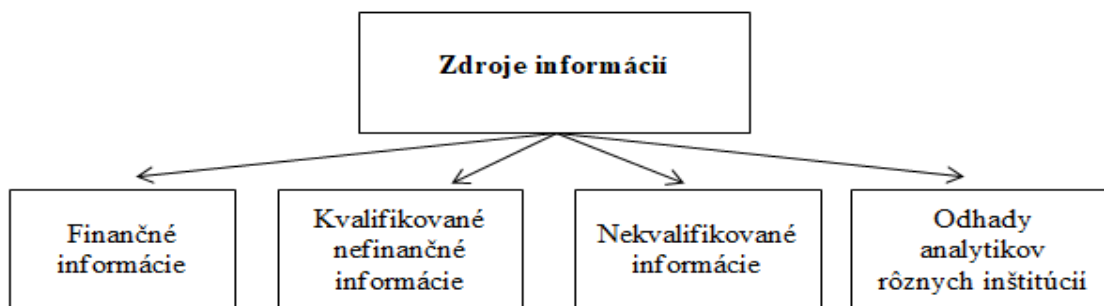
Zdroj: vlastné spracovanie podľa SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína. – JANČOVIČOVÁ BOGNÁROVÁ, Kristína. Financie podnikateľskej sféry. Bratislava: SPRINT 2, 2015. s. 219. ISBN 978-80-89710-16-4.

1.2 Informačné zdroje finančnej analýzy

Finančná analýza čerpá informácie, ktoré slúžia pre analytika na interpretáciu vstupných údajov. Analytik by mal vedieť použité metodiky výpočtov jednotlivých položiek výkazov, taktiež by mal vedieť čo jednotlivé položky znamenajú, aby vedel poukázať na výsledky z finančnej analýzy. V literatúrach sa stretáme s viacerými variantmi členenia informačných zdrojov, my sme si však vybrali členenie, s ktorým budeme ďalej pracovať. Všeobecný rozhľad delenia informačných zdrojov nám znázorňuje *schéma č. 2 - Zdroje informácií pre potreby finančnej analýzy*. Informácie, ktoré slúžia pre finančnú analýzu možno rozdeliť na:

1. Finančné informácie, do ktorých možno zahrnúť účtovné výkazy finančného účtovníctva vrátane výročnej správy účtovnej jednotky, poznámok, predpovedi finančných analytikov, správy o finančných rozhodnutiach vládnych orgánov, hospodárskej správy informačných médií, štatistické údaje finančného charakteru a iné. Pričom ak má finančný analytik prístup aj k informáciám, ktoré slúžia len vlastným potrebám účtovnej jednotky, je to len pre prospech záujmu.
2. Nefinančné informácie, do ktorých patria správy z rôznych oblastí, napríklad z hospodárskeho života (správy o fúziách, konkurencii a podobne), z právnej sféry (zmeny v zákonoch), z politickej sféry (správy o zmluvách týkajúcich sa medzinárodného obchodu), z vedeckej sféry, zo sféry techniky.

Schéma č. 2 - Zdroje informácií pre potreby finančnej analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie podľa KOVANICOVÁ, Dana. Finanční účetnictví. 5. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2005. s. 446. ISBN 80-7273-129-7.

Finančná analýza uplatňuje najmä finančné účtovníctvo a jeho súčasť ako prvotný zdroj ekonomických dát. Hlavnou súčasťou, ktorá väčšmi vypovedá o stave financií v podniku a finančnej situácii je účtovná závierka. Základná dátová báza je preto tvorená zväčša finančnými výkazmi. Účtovnú závierku definuje súčasné znenie zákona č. 431/2002

Z. Z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov⁴ nasledovne: „*Účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú (ďalej len „používatelia“).*“⁵

Účtovná závierka podniku, ktorá účtuje v sústave podvojného účtovníctva obsahuje tri súčasti a to súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky. Poznámky sú pre niektoré účtovné jednotky rozšírenejšie (subjekty verejného záujmu a veľké účtovné jednotky) a to o povinnosť zostavovať ďalšie výkazy – prehľad peňažných tokov a prehľad o pohybe vlastného imania. Všetky pomenované účtovné výkazy predstavujú pre podnik a jeho finančnú analýzu vstupné údaje.

1.2.1 Súvaha

Súvaha ako účtovný výkaz predstavuje systematicky stav majetku v účtovnej jednotke a zdroje krytia k určitému dátumu, väčšinou však k poslednému dňu účtovného obdobia v peňažných jednotkách. Súvaha obsahuje dve strany – na jednej (ľavej) strane, strane aktív je vyjadrené čo podnik vlastní, naopak na strane druhej (pravej) je vyjadrené z čoho bol majetok uhradený. Z toho vyplýva, že strana aktív a pasív sa musia hodnotovo rovnať, aby sa dodržala takzvaná bilančná rovnováha.⁶

Tabuľka č. 1 – Zjednodušená štruktúrovaná súvaha nám znázorňuje jednotlivé položky aktív a pasív a ich následné členenia. Štruktúra strany aktív je tvorená z hľadiska prevádzkového cyklu to je na obežný a neobežný majetok a následne podľa likvidnosti⁷ - od prvého, ktorý je najmenej likvidný, po posledný, ktorý má najrýchlejšiu schopnosť premeny.

V rámci súvahy je potrebné sledovať zachovanie finančnej stability účtovnej jednotky, preto je dôležité, aby boli medzi kapitálom a majetkom dodržané pravidlá. Zlaté bilančné pravidlo a zlaté pravidlo financovania patria medzi najdôležitejšie pravidlá.

Zlaté bilančné pravidlo vysvetľuje skutočnosť, že neobežný majetok je viazaný dlhodobo v podniku a obežný majetok je viazaný z pravidla krátkodobo. To znamená, že financovanie obežného majetku je krátkodobým cudzím kapitálom a financovanie neobežného majetku je dlhodobým cudzím kapitálom a vlastným kapitálom. V tomto prípade je podnik v rovnováhe, ale existujú aj prípady, kedy sa podnik stáva

⁴ Ďalej iba „zákon o účtovníctve“.

⁵ Zákon o účtovníctve, § 17, ods. 1.

⁶ FEDORKOVÁ, Katarína. 2016. *Účtovná závierka ako východisko pre spracovanie finančnej analýzy*. In AnaFin: analýzy, financie, výkazy. Bratislava: Verlag Dashofer, 2016. ISSN 1339-3901.

⁷ Likvidnosť predstavuje schopnosť majetku premeniť sa na peňažné prostriedky.

podkapitalizovaným, respektíve prekapitalizovaným. Podkapitalizovaným sa podnik stáva, ak sa krátkodobými cudzími zdrojmi kryje neobežný majetok, a v opačnom prípade prekapitalizovaným, ak podnik vlastní väčší objem dlhodobých zdrojov ako neobežného majetku.

Tabuľka č. 1 – Zjednodušená štruktúrovaná súvaha

Súvaha k 31.12.20xx	
Aktíva	Pasíva
A. Neobežný majetok 1. Dlhodobý nehmotný majetok 2. Dlhodobý hmotný majetok 3. Dlhodobý finančný majetok	A. Vlastné imanie 1. Základné imanie 2. Kapitálové fondy 3. Fondy zo zisku 4. Výsledok hospodárenia minulých rokov 5. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení
B. Obežný majetok 1. Zásoby 2. Dlhodobé pohľadávky 3. Krátkodobé pohľadávky 4. Finančné účty	B. Závazky 1. Rezervy 2. Dlhodobé záväzky 3. Krátkodobé záväzky 4. Krátkodobé finančné výpomoci 5. Bankové úvery
C. Časové rozlíšenie	C. Časové rozlíšenie
AKTÍVA = PASÍVA	

Zdroj: *vlastné spracovanie podľa SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína. – JANČOVIČOVÁ BOGNÁROVÁ, Kristína. Financie podnikateľskej sféry. Bratislava: SPRINT 2, 2015. s. 224. ISBN 978-80-89710-16-4.*

Zlaté pravidlo financovania „vyžaduje, aby štruktúra finančných zdrojov z hľadiska doby splatnosti zodpovedala štruktúre aktív z hľadiska dĺžky doby obratu jednotlivých položiek, ktoré sú týmito finančnými prostriedkami kryté.“⁸. V praxi to môžeme zjednodušene vysvetliť tak, že sa majetok rozdeľuje len na krátkodobý a dlhodobý, to znamená, že by sa trvalým alebo dlhodobým kapitálom mali kryť len dlhodobé zložky majetku a tak isto vrátane krátkodobým cudzím kapitálom by sa mali kryť krátkodobé zložky majetku.

⁸ SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína. – JANČOVIČOVÁ BOGNÁROVÁ, Kristína. 2015. *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2, 2015. s. 224. ISBN 978-80-89710-16-4.

1.2.2 Výkaz ziskov a strát

V súvahe sa vykazuje výsledok hospodárenia (zisk/strata) formou jednej súvahovej položky, ale z celkovej sumy tejto súvahovej položky nevieme zistiť, ako vznikol daný výsledok hospodárenia. Tu nastáva úloha výkazu ziskov a strát, ktorou je vysvetliť tvorbu a postup výsledku hospodárenia v podniku za vymedzené obdobie (väčšinou účtovné obdobie). „*Výkaz ziskov a strát je formalizovaný prehľad výnosov a nákladov účtovnej jednotky za určité obdobie v peňažnom vyjadrení v požadovanom členení tak, aby bolo zrejmé, ako vznikol výsledok hospodárenia za toto obdobie.*“⁹

Podstatné pre užívateľov informácií je výnosnosť účtovnej jednotky, ktorú získajú z nastudovania si účtovnej závierky, teda aj z výkazu ziskov a strát. Úspešnosť alebo neúspešnosť hospodárenia podniku zistíme tým, či vo výkaze ziskov a strát nájdeme vyčíslený zisk alebo stratu. Úspešným je podnik vtedy, keď dosiahne zisk a naopak neúspešným, ak dosiahne stratu.

Zisk vychádza zo vzťahu:

$$- \text{ Výnosy} > \text{ Náklady} \longrightarrow \text{ Výnosy} - \text{ Náklady} = \text{ Zisk};$$

Strata vychádza zo vzťahu:

$$- \text{ Výnosy} < \text{ Náklady} \longrightarrow \text{ Výnosy} - \text{ Náklady} = \text{ Strata}.$$

Štruktúry výkazu ziskov a strát poznáme dve – horizontálnu (účtovnú) formu a vertikálnu formu. Horizontálnou sa rozumie taká forma, pri ktorej sa vymedzujú na jednej strane všetky náklady a na strane druhej všetky výnosy. Vyrovnávajúcu položku teda tvorí výsledok hospodárenia. Ak je výsledok hospodárenia zisk vykážeme ho na strane nákladov, ak nastane strata vykážeme ju na strane výnosov, to znamená, že výsledok hospodárenia sa vykazuje podľa svojho charakteru. Vertikálna forma (nazývaná taktiež formou odpočtu) predstavuje formu, kde prislúchajúci náklad sa odpočítava od jednotlivého výnosu, to znamená, že sa navzájom kombinujú tak, aby sa vyčíslili príslušné ukazovatele na jednotlivých stupňoch (napríklad ukazovateľ pridaná hodnota, obchodná marža a podobne).

Je priaznivé si uvedomiť, že pri výpočte zisku sa zisťujú ekonomické hodnoty tržieb a náklady, ktorými boli tvorené počas účtovného obdobia a nie zistenie vyplatenej alebo prijatej hotovosti, poprípade finančných prostriedkov iných podôb. Pri analýze výkazu

⁹ ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. 2017. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, s. 205. ISBN 978-80-8168-589-7.

ziskov a strát sa zvyčajne hľadá relevantná odpoveď na otázky, ktoré položky ovplyvnili hospodársky výsledok.

Postupné usporiadanie položiek nákladov a výnosov pri potrebe vyčíslenia hospodárskeho výsledku podniku v požadovanom členení nám znázorňuje vertikálna forma výkazu ziskov a strát. V tabuľke č. 2 – Zjednodušená vertikálna štruktúra výkazu ziskov a strát vidíme konštrukciu vertikálnej formy výkazu ziskov a strát veľkej a malej účtovnej jednotky.

Tabuľka č. 2 – Zjednodušená vertikálna štruktúra výkazu ziskov a strát

TEXT	ČÍSLO RIADKU
Čistý obrat	01
<i>Výnosy z hospodárskej činnosti spolu</i>	02
<i>Náklady na hospodársku činnosť spolu</i>	10
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	27
Pridaná hodnota	28
<i>Výnosy z finančnej činnosti spolu</i>	29
<i>Náklady na finančnú činnosť spolu</i>	45
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	55
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	56
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	61

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, s. 214. ISBN 978-80-8168-589-7.

Akruálny princíp nám poukazuje na skutočnosť, že účinky udalostí sa uznávajú v okamihu, s ktorým vecne a časovo súvisia (nie ak sú vyplatené alebo prijaté peňažné prostriedky alebo iné finančné prostriedky).¹⁰ V tom prípade to môžeme povedať ako:

- uznanosť výnosov sa koná pri ich realizácii, bez ohľadu na skutočnosť, či došlo k inkasu výnosov (realizačný princíp);

¹⁰ MANOVÁ, Eva. 2010. *Základy účtovníctva*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. 156 s. ISBN 978-80-225-3108-5.

- obdobie, v ktorom sa podieľali náklady na tvorbe výnosov, bez ohľadu na skutočnosť, či došlo k úhrade nákladov (princíp vecnej zhody).

1.2.3 Poznámky

Poznámky tvoria poslednú súčasť účtovnej závierky. Poznámky predstavujú poskytovanie doplňujúcich informácií k údajom, ktoré sú uvedené vo výkazoch vzhľadom na to, že v daných výkazoch je uvedený len stav za dané účtovné obdobie (k určitému dátumu). Obsahom poznámok sú informácie:

- o účtovnej jednotke, v ktorej sú údaje o obchodnom mene, dátume vzniku a založenia, o sídle, počte zamestnancov, stručnú charakteristiku a podobne,
- o členoch orgánov (dozorných a štatutárnych), v ktorých sú zaznamenané mená, názvy orgánov účtovnej jednotky a štruktúra akcionárov a spoločníkov,
- o identifikácií konsolidovanej účtovnej závierky – v prípade, že podnik je súčasť konsolidovaného celku,
- o účtovných metódach a zásadách používaných v podniku,
- o jednotlivých položkách súvahy a výkazu ziskov a strát (aktíva, pasíva, náklady, výnosy a daň z príjmov),
- o podsúvahových účtoch (iné aktíva, iné pasíva),
- o spriaznených osobách,
- o udalostiach, ktoré boli medzi dňom zostavenia účtovnej závierky a dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Odhliadnuc od informácií, ktoré boli vyššie uvedené, poznámky obsahujú aj ďalšie dva výkazy, ktoré sú nemenej podstatné, ktorými sú prehľad zmien vlastného imania a prehľad peňažných tokov.

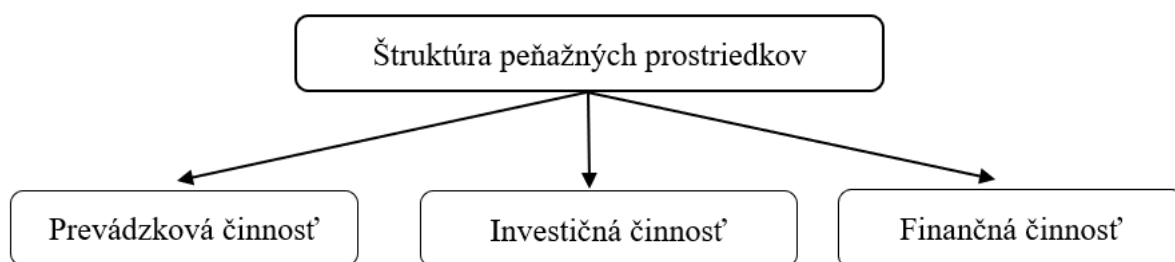
Prehľad zmien vlastného imania, ktorý je výkazom uvádzajúci začiatkový stav účtovného obdobia vlastného imania, následné zmeny, teda zníženie alebo zvýšenie počas účtovného obdobia a v konečnom dôsledku stav účtovného obdobia na konci. Výsledok hospodárenia tiež ovplyvňuje výšku vlastného imania, ktorý sa získava z výkazu ziskov a strát.

Prehľad peňažných tokov, ktorý je povinný zostavovať zákonom pre tie účtovné jednotky, ktoré sú povinné overovať účtovnú závierku audítorom, je hlavným poskytovateľom informácií o peňažných tokoch a to kladných, ktoré smerujú do účtovnej

jednotky, a záporných, ktoré smerujú z účtovnej jednotky. V oboch prípadoch sa to skúma v jednom účtovnom období. Porovnáva sa stav peňažných ekvivalentov a peňažných prostriedkov na začiatku a na konci daného (jedného) obdobia.

V schéme č. 3 – Štruktúra peňažných prostriedkov sú znázornené oblasti, v ktorých sa sledujú zmeny peňažných tokov. Peňažné toky v rámci prevádzkovej činnosti predstavujú toky, ktoré súvisia s predmetom podnikania. Vykazujú sa tu tie toky, ktoré súvisia výlučne s hospodárskou činnosťou, okrem tokov, ktoré sa vykazujú vo zvyšných oblastiach prehľadu. Peňažné toky v rámci investičnej činnosti predstavujú toky, ktoré súvisia s obstaraním, vyradením dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, z určitej časti aj finančného majetku. Peňažné toky v rámci finančnej činnosti predstavujú toky, ktoré súvisia so zmenami v štruktúre, v hodnote vlastného imania a so zmenami krátkodobých aj dlhodobých záväzkov.

Schéma č. 3 – Štruktúra peňažných prostriedkov

Zdroj: *vlastné spracovanie podľa SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína. – JANČOVIČOVÁ BOGNÁROVÁ, Kristína. Financie podnikateľskej sféry. Bratislava: SPRINT 2, 2015. s. 234. ISBN 978-80-89710-16-4.*

Ukazovateľ cash flow, respektíve ukazovateľ peňažných tokov¹¹ používa dve metódy výpočtu. V rámci priamej metódy poznáme dva druhy výpočtu, jednou z nich je priama štandardná metóda, ktorá bola prvou a vychádza z peňažných výdavkov a príjmov podniku. Predstavuje veľmi náročnú metódu, v ktorej je potrebné upravovať účtovný systém. Práve kvôli jej náročnosti vznikla metóda, ktorá stojí na základe úpravy a premeny nákladov a výnosov vo výkaze ziskov a strát pomocou zmien účtov aktív a pasív na príjmy a výdavky – táto metóda sa nazýva upravená priama metóda. Druhou metódou je nepriama metóda, ktorá spočíva v úprave výsledku hospodárenia o nepeňažné položky, o mimoriadne položky a o zmenách položiek súvahy (napríklad pracovný kapitál, investície a podobne).

¹¹ V diplomovej práci používame ako rovnocenné pojmy – ukazovateľ cash flow vs. ukazovateľ peňažných tokov.

Obidve metódy, ktoré sme popísali sú povolené. V rámci praxe sa temer vždy používa nepriama metóda keďže je jednoduchšia. V tabuľke č. 3 – Základná štruktúra nepriamej metódy výkazu peňažných tokov.

Tabuľka č. 3 – Základná štruktúra nepriamej metódy výkazu peňažných tokov

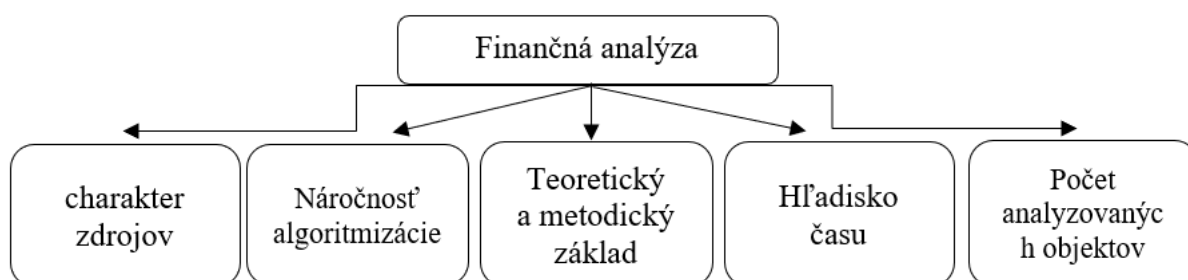
PREHĽAD PEŇAŽNÝCH TOKOV
<i>PEŇAŽNÉ TOKY Z PREVÁDZKOVEJ ČINNOSTI</i>
Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti pred zdanením daňou z príjmov
Nepeňažné operácie ovplyvňujúce výsledok hospodárenia
Vplyv zmien pracovného kapitálu
Výdavky na daň z príjmov
A. Čisté peňažné toky z prevádzkovej činnosti
<i>PEŇAŽNÉ TOKY Z INVESTIČNEJ ČINNOSTI</i>
Príjmy
Výdavky
B. Čisté peňažné toky z investičnej činnosti
<i>PEŇAŽNÉ TOKY Z FINANČNEJ ČINNOSTI</i>
Príjmy
Výdavky
C. Čisté peňažné toky z finančnej činnosti
D. Čisté zvýšenie alebo zníženie peňažných prostriedkov (A + B + C)
E. Stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na začiatku účtovného obdobia
F. Stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na konci účtovného obdobia pred zohľadnením kurzových rozdielov
G. Kurzové rozdiely vyčíslené k peňažným prostriedkom a peňažným ekvivalentom ku dňu zostavenia účtovnej závierky
H. Zostatok peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na konci účtovného obdobia upravený o kurzové rozdiely

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ORESKÝ, Milan. Finančná a ekonomická analýza obchodného podniku. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017. s. 108. ISBN 978-80-8168-763-1.

1.3 Klasifikácia metód a ukazovateľov finančnej analýzy

V literatúrach a odborných článkoch sa stretávame s prístupmi rôznych charakterov k finančnej analýze a aj s rôznymi členeniami metód. Schému č. 4 – Členenie metód finančnej analýzy sme vytvorili, aby sme čitateľovi poskytli základný prehľad členenia metód finančnej analýzy, ale všetkými členeniami sa venovať nebudeme, vzhľadom k obmedzenému rozsahu diplomovej práce.

Schéma č. 4 – Členenie metód finančnej analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie podľa ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, s. 291. ISBN 978-80-8168-589-7.

V oblasti charakteru zdrojov a na základe hodnotenia procesov hospodárenia rozlišujeme analýzu fundamentálnu a technickú (základné členenie). Fundamentálna analýza predstavuje prácu s pomerne veľkým množstvom kvalitatívnych dát. Súvislosť medzi ekonomickým a neekonomickým javom je pre finančného analytika v tomto prípade veľmi dôležité poznanie, analytik by mal disponovať so skúsenosťou častokrát špecializovaného charakteru, so schopnosťou vytvárať subjektívne kvalitné odhady, mal by mať značnú mieru intuície a cítenie vývojových trendov. Naopak technická analýza predstavuje prácu s kvantitatívnymi dátami.

V rámci technickej analýzy ďalej rozčleňujeme elementárne metódy a vyššie metódy finančnej analýzy. K základným elementárnym metódam, ktoré sa využívajú vo finančnej analýze, patria:

- analýza absolútnych/extenzitných ukazovateľov;
- analýza rozdielových ukazovateľov;
- analýzu pomerových ukazovateľov;
- analýzu sústav ukazovateľov.

Absolútne ukazovatele sa využívajú najmä pri analýze vývojových trendov. Informujú o objeme, respektíve jave určitého procesu. Pri extenzitných ukazovateľoch poznáme a rozlišujeme analýzu absolútnych údajov, ktoré sa vykazujú v súvahe – stavové ukazovatele, ukazovatele, ktoré sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát – intervalové ukazovatele a ukazovatele, ktoré sa vykazujú v prehľade peňažných tokov – tokové ukazovatele. Pri absolútnych ukazovateľoch môžeme uskutočňovať analýzu horizontálnou formou alebo vertikálnou formou. Horizontálna forma analýzy spočíva v analýze po riadkoch a porovnáva údaje za dve po sebe idúce účtovné obdobia, poprípade viac období. Horizontálna analýza absolútnych ukazovateľov analyzuje:¹²

a) *zmeny absolútnych hodnôt ukazovateľov*

$$\text{absolútna zmena} = \text{ukazovateľ}_t - \text{ukazovateľ}_{t-1}$$

b) *percentuálne zmeny absolútnych ukazovateľov*

$$\text{percentuálna zmena} = (\text{absolútna zmena} / \text{ukazovateľ}_{t-1}) \times 100\%$$

Indexy, či už základné alebo reťazové, môžeme tiež považovať za analýzu horizontálnu. Vertikálna forma analýzy, ktorá sa označuje aj ako percentuálna, je zaoberajúca sa analýzou ukazovateľov v daných rokoch. Predstavuje analýzu po stĺpcoch. Pri vertikálnej analýze skúmame podiel jednej položky z výkazu na spoločnej základni, ktorá zobrazuje 100%. Štruktúrnou analýzou je práve preto označovaná, keďže výsledkom vznikne percentuálna štruktúra majetku a štruktúra zdrojov majetku.

Rozdielové ukazovatele si môžeme predstaviť aj pod pojmom fondy (analýza fondov), ktoré sa počítajú ako rozdiely medzi položkami majetku a zdrojmi majetku. Najčastejšie sa počítajú fondy čistého pracovného kapitálu, čistého peňažno-pohľadávkového fondu, čistých pohotových prostriedkov. Sú spojené a odvodené od ukazovateľov pomerových (likvidity), pričom sa počítajú ako rozdiel čitateľa a menovateľa danej likvidity.

Analýzou sústav ukazovateľov konštruujeme kombináciu rôznych pomerových ukazovateľov. Jeden graf, poprípade jedna tabuľka znázorňuje viaceré charakteristické znaky podniku naraz – táto sústava sa nazýva pyramídový rozklad pomerových ukazovateľov. Pyramídový rozklad umožňuje vyjadriť vzájomnú súvislosť „*medzi viacerými pomerovými ukazovateľmi, napríklad medzi likviditou, rentabilitou a štruktúrou*

¹² LESÁKOVÁ, Ľubica a kol. 2007. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 1. vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. 207 s. ISBN 978-80-8083-379-4.

financovania podniku.“¹³ Pyramídová štruktúra predvádza postupný podrobnejší rozklad ukazovateľa, ktorý najlepšie vystihuje zámer finančnej analýzy.

1.4 Analýza pomerových ukazovateľov finančnej analýzy

Pomerové ukazovatele a ich analýza predstavujú najdôležitejšiu metódu finančnej analýzy a v oblasti praxe finančnej analýzy tvoria jadro metodiky. Analýza pomerových ukazovateľov predstavuje najpoužívanejšiu metódu finančnej analýzy, v praxi ju používajú viac ako 75% analytikov.

Získanie okamžitého a finančne nenáročného obrazu ohľadom základnej charakteristiky podniku nám umožňujú pomerové ukazovatele. Správnou ekonomickou interpretáciou a hĺbkovou analýzou môžeme vyťažiť silné aj slabé stránky podniku.

Formou podielu medzi dvomi ukazovateľmi nám privedú charakteristiku ich vzájomného vzťahu. Keď chceme dosiahnuť správnu vypovedaciu schopnosť a rozumnú interpretáciu finančnej analýzy, ktorá je stavaná na pomerových ukazovateľoch, je potrebné porovnávať také veličiny, ktoré spolu súvisia. Pomerové ukazovatele môžeme používať dvojako a to:

- ako podiel (do pomeru sa dáva časť celku k celku) alebo
- ako vzťah (do pomeru sa dávajú samotné veličiny).

Pomerové ukazovatele teda môžu byť vyjadrené ako percentuálne ukazovatele (vyjadrené v percentách) alebo ako vzťahové ukazovatele (vyjadrené pomocou koeficientu). Najpoužívanejšie vyčíslované pomerové ukazovatele sú:

- ukazovatele likvidity,
- ukazovatele rentability,
- ukazovatele zadlženosti,
- ukazovatele aktivity,
- ďalšie ukazovatele (napríklad ukazovatele cash flow).

Pomocou uskutočnených finančných analýz sa dá uskutočniť prognóza, respektíve prognózy do budúcnosti ako sa bude vyvíjať v podniku finančná situácia. Výsledky finančnej analýzy by mali analytika upozorniť na oblasti, ktoré potrebujú následne pátranie po ďalších javoch, ktoré sa za nimi ukrývajú.

¹³ ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama 2017. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, s. 295. ISBN 978-80-8168-589-7

1.4.1 Ukazovatele likvidity

Likvidita predstavuje všetky potenciálne likvidné prostriedky, ktorými podnik disponuje na úhradu svojich záväzkov. Ukazovatele likvidity interpretujú schopnosť účtovnej jednotky hradiť svoje záväzky voči iným subjektom.

Likvidnosťou je označovaná miera obtiažnosti ako rýchlo sa jednotlivé aktíva vedia premeniť na peňažné prostriedky, teda premena majetku do hotovosti. Platobnou schopnosťou alebo solventnosťou označujeme schopnosť účtovnej jednotky uhrádzať svoje záväzky v požadovanom čase, výške a na požadovanom mieste.

Poznáme dva typy ukazovateľov likvidity, a to pomerové ukazovatele a rozdielové ukazovatele. *Tabuľka č. 4 – Ukazovatele likvidity* znázorňuje obidva typy ukazovateľov a ich následné postupy výpočtov.

Tabuľka č. 4 – Ukazovatele likvidity

Pomerové ukazovatele likvidity	Peňažná likvidita (likvidita 1.stupňa) $L_1 = \frac{\text{najlikvidnejší majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$
	Pohotová likvidita (likvidita 2. stupňa) $L_2 = \frac{\text{najlikvidnejší majetok} + \text{inkasovateľné pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}}$
	Celková likvidita (likvidita 3. stupňa) $L_3 = \frac{\text{obežný majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$
Rozdielové ukazovatele likvidity	Čisté peňažné prostriedky = <i>najlikvidnejší majetok</i> – <i>krátkodobé záväzky</i>
	Čisté pohotovité prostriedky = <i>(najlikvidnejší majetok + inkasovateľné pohľadávky)</i> – <i>krátkodobé záväzky</i>
	Čistý pracovný kapitál = <i>obežný majetok</i> – <i>krátkodobé záväzky</i>
	Čistý okamžitý peňažný fond = <i>voľne použiteľné peňažné prostriedky</i> – <i>okamžite splatné záväzky</i>

Zdroj: *vlastné spracovanie podľa MATISKOVÁ, Darina – ŠEBEJ, Peter. Finančná analýza v praxi. Brno: Tribun EU s. r. o., 2012, s. 87. ISBN 978-80-971152-1-0.*

Peňažná likvidita by sa mala pohybovať v intervale od 0,2 do 0,6, to znamená, že podnik by mal byť schopný uhradiť svoje splatné krátkodobé záväzky krátkodobým finančným majetkom. *Pohotová likvidita* vylúči najmenej likvidné položky (zásoby,

pohľadávky za upísané vlastné imanie, dlhodobé pohľadávky, dlhodobá časť časového rozlíšenia vykazovaného na strane aktív) z obežného majetku. Pohotovú likviditu by sme mali hľadať v intervale od 1 do 1,5. *Celková likvidita* vychádza z tvrdenia, že obežný majetok je určený na krytie krátkodobých záväzkov. Napríklad vyjadruje situáciu, keby podnik premenil všetok svoj majetok (obežný) na hotovosť, koľkokrát by vedel uspokojiť svojich veriteľov. Celková likvidita by sa mala pohybovať v intervale od 1,5 do 2,5. Intervaly pri všetkých likviditách sú iba informačné, ak sa konkrétna likvidita nenachádza v danom intervale neznamena to, že podnik je finančne neschopný.

Rozdielové ukazovatele likvidity sú odvodené od pomerových ukazovateľov. Konštruujeme ich rozdielom medzi čitateľom a menovateľom pomerových ukazovateľov. Sú vychádzajúce z absolútnych údajov v súvahe a sú vyjadrované v eurách. Sú označované aj ako fondy finančných prostriedkov.

1.4.2 *Ukazovatele rentability*

Ukazovateľmi rentability označujeme efektívnosť zhodnotenia činnosti podniku. Ukazovatele rentability a ukazovatele likvidity spolu tvoria pár základných charakteristík finančného zdravia účtovnej jednotky. Meranie schopnosti podniku vytvárať nové príležitosti a zdroje, respektíve dosahovanie zisku pomocou kapitálu, ktorý podnik investoval, predstavujú a znázorňujú ukazovatele rentability.

Rentabilita predstavuje pomer pozitívneho hospodárskeho výsledku, takže zisku, s príslušným základom. Rentabilitu vyčíslujeme v percentách. Všeobecný vzorec na rentabilitu môžeme znázorniť ako¹⁴:

$$R = \frac{\text{zisk}}{\text{základ}} \times 100$$

Zo základného vzorca sa odvodzujú ostatné vzorce a výpočty ukazovateľov rentability. *Tabuľka č. 5 – Ukazovatele rentability* predstavuje najčastejšie vyčíslované ukazovatele v rámci rentability. Každý názov príslušného ukazovateľa rentability sa odvodzuje od základu (menovateľa), môže ním byť napríklad celková suma majetku alebo zdrojov majetku, náklady, výnosy a podobne. Ukazovatele rentability označujeme tiež ukazovateľmi ziskovosti vzhľadom na to, že sú viazané na zisk. O zápornej rentabilite

¹⁴ TÓTHOVÁ, Alena – NAGY, Ladislav – ŠKRINIAR, Pavel. 2012. *Finančno-ekonomická analýza podniku – praktikum*. Bratislava: Vydavateľstvo: Sprint 2 s. r. o., 2012. 255 s. ISBN 978-80-89710-01-0.

hovoríme vtedy, ak je účtovná jednotka nerentabilná, čo znamená, že podnik dosiahol v danom účtovnom období stratu.

Tabuľka č. 5 – Ukazovatele rentability

$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{priemerný stav majetku}} \times 100$	Rentabilita celkových vložených prostriedkov
$ROI = \frac{\text{zisk}}{\text{priemerný stav zdrojov majetku}} \times 100$	Rentabilita celkových zdrojov majetku
$ROE = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{priemerný stav vlastného imania}} \times 100$	Rentabilita vlastného imania
$RV = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{výnosy}} \times 100$	Rentabilita výnosov
$ROS = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{tržby}} \times 100$	Rentabilita tržieb
$RN = \frac{\text{účtovný zisk}}{\text{náklady}} \times 100$	Rentabilita nákladov
$n = \frac{\text{náklady}}{\text{výnosy}} \times 100$	Nákladovosť
$z = \frac{\text{zisk}}{\text{výnosy}} = 1 - n$	Ziskovosť

Zdroj: *vlastné spracovanie podľa BOLGÁČ, Ján, GRÓF, Kamil, FEDORKOVÁ, Katarína. Ukazovatele rentability [elektronický zdroj]. Bratislava, 2018. [cit. 2018-27-09]. Dostupné na: <https://www.anafin.sk/33/ukazovatele-rentability>.*

Tak ako poznáme rôzne prístupy vyjadrenia menovateľa, tak poznáme aj rôzne vyjadrenia v prípade čitateľa. Poznáme viaceré modifikácie ohľadne vyjadrenia miery zisku. Z toho vyplýva, že za zisk môžeme dosadzovať:

- zisk pred zdanením (EBT);
- zisk po zdanení (EAT);
- zisk pred úrokmi a daňami (EBIT);
- a podobne.

Jednotlivé zisky možno vypočítať a vyjadriť nasledovne¹⁵:

Výnosy

- náklady bez odpisov, úrokov a daní

= **zisk pred úrokmi, daňami, odpismi a amortizáciou (EBITDA)**

- odpisy a amortizácia

= **zisk pred úrokmi a daňami (EBIT)**

- nákladové úroky

= **zisk pred zdanením (EBT)**

- daň z príjmov

= **zisk po zdanení (EAT)**

1.4.3 Ukazovatele zadlženosti

„Zadlženosť vyjadruje mieru využívania cudzích zdrojov na financovanie činnosti podniku.“¹⁶ Nasledujúca tabuľka č. 6 – Ukazovatele zadlženosti nám znázorňuje najčastejšie vyčíslňované ukazovatele zadlženosti a ich výpočty.

Tabuľka č. 6 – Ukazovatele zadlženosti

Ukazovateľ zadlženosti	$\frac{\text{cudzie zdroje}}{\text{majetok spolu}} \times 100$
Ukazovateľ samofinancovania	$\frac{\text{vlastné imanie}}{\text{majetok spolu}} \times 100$
Finančná páka	$\frac{\text{majetok spolu}}{\text{vlastné imanie}}$
Koeficient zadlženosti	$\frac{\text{cudzie zdroje}}{\text{vlastné imanie}}$
Koeficient finančnej samostatnosti	$\frac{\text{vlastné imanie}}{\text{cudzie zdroje}}$
Ukazovateľ úrokového krytia	$\frac{\text{zisk pred zdanením} + \text{nákladové úroky (EBIT)}}{\text{nákladové úroky}}$
Ukazovateľ úrokového zaťaženia	$\frac{\text{nákladové úroky}}{\text{zisk pred zdanením} + \text{nákladové úroky}}$
Ukazovateľ úverovej zadlženosti	$\frac{\text{úvery}}{\text{majetok spolu}} \times 100$

Zdroj: *vlastné spracovanie podľa ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama. Analýza účtovnej závierky. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, s. 355. ISBN 978-80-8168-589-7.*

¹⁵ ŠLOSÁROVÁ, Anna – BLAHUŠIAKOVÁ, Miriama 2017. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, s. 337. ISBN 978-80-8168-589-7.

¹⁶ SIVÁK, Rudolf – BELANOVÁ, Katarína. – JANČOVIČOVÁ BOGNÁROVÁ, Kristína. 2015. *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2, 2015. s. 253. ISBN 978-80-89710-16-4.

Ukazovatele zadlženosti sa vyčísľujú v súvislosti medzi vlastnými a cudzími zdrojmi financovania a ich správneho pomeru. Zadlženosť nemusí ihneď predikovať negatívnu situáciu, práve naopak, podnik by mal financovať svoju činnosť aj cudzími zdrojmi v správnom pomere s vlastnými zdrojmi financovania. Nie je presne stanovená optimálna štruktúra vlastných verzus cudzích zdrojov v podniku, niektoré literatúry uvádzajú optimálny pomer 1:1, iné zasa 70 % cudzích zdrojov uvádzajú ako ideálnejšie, pretože cudzie zdroje sú pre účtovnú jednotku lacnejšia alternatíva oproti vlastným zdrojom.

Z jednotlivých vyčíslených ukazovateľov zadlženosti, ktoré sú znázornené v predchádzajúcej *tabuľke č. 6 – Ukazovatele zadlženosti*, sa ešte vyčísľujú a interpretujú ďalšie vychádzajúce ukazovatele. Tie v dôsledku obmedzenia rozsahu diplomovej práce nebudeme detailne rozoberať.

1.4.4 Ukazovatele aktivity

Efektívnosť využívania majetku podniku je meraná ukazovateľmi aktivity. Ukazovatele aktivity sú merané v závislosti od rýchlosti obratu majetku. To znamená koľkokrát sa majetok obráti za určitý čas, respektíve koľko obrátok urobí majetok za sledované obdobie. V rámci vyčísľovania ukazovateľov aktivity berieme do úvahy 365 dňový rok. *Tabuľka č. 7 – Ukazovatele aktivity* predstavuje súhrn najčastejšie vyčísľovaných ukazovateľov aktivity a ich výpočty.

Ukazovateľ aktivity celkového majetku:

- doba obratu celkového majetku nás informuje o dobe, počas ktorej je v jednej forme viazaný celkový majetok;
- koeficient obratovosti celkového majetku, ktorý nám znázorňuje koľkokrát za rok sa majetok obráti v podniku.

Ukazovateľ aktivity neobežného majetku:

- doba obratu a koeficient obratovosti neobežného majetku vyjadruje ako sa pomocou tržieb neobežný majetok zefektívňuje.

Ukazovateľ aktivity obežného majetku:

- doba obratu obežného majetku predstavuje koľko dní je majetok v podniku viazaný;
- koeficient obratovosti obežného majetku vyjadruje počet obrátok majetku za rok.

Ukazovateľ aktivity zásob:

- doba obratu a koeficient obratovosti zásob majú dva prístupy k vyčísleniu týchto ukazovateľov, a to prístup, pri ktorom sa využívajú tržby a prístup, pri ktorom sa využívajú náklady.

Ukazovateľ aktivity pohľadávok:

- doba obratu pohľadávok znázorňuje ako dlho sa majetok priemerne nachádza vo forme pohľadávok za jedno účtovné obdobie;
- koeficient obratovosti pohľadávok predstavuje premenu pohľadávky na peniaze (aký dlhý je tento presun).

Tabuľka č. 7 – Ukazovatele aktivity

Ukazovateľ aktivity celkového majetku	<p><u>Doba obratu celkového majetku</u> $DO_{CM} = \frac{\text{priemerný stav majetku}}{\text{tržby}/365}$</p> <p><u>Koeficient obratovosti celkového majetku</u> $KO_{CM} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerný stav majetku}}$</p>
Ukazovateľ aktivity neobežného majetku (NM)	<p><u>Doba obratu neobežného majetku</u> $DO_{NM} = \frac{\text{priemerný stav NM}}{\text{tržby}/365}$</p> <p><u>Koeficient obratovosti neobežného majetku</u> $KO_{NM} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerný stav NM}}$</p>
Ukazovateľ aktivity obežného majetku (OM)	<p><u>Doba obratu obežného majetku</u> $DO_{OM} = \frac{\text{priemerný stav OM}}{\text{tržby}}$</p> <p><u>Koeficient obratovosti obežného majetku</u> $KO_{OM} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerný stav OM}}$</p>
Ukazovatele aktivity zásob	<p><u>Doba obratu zásob vychádzajúca z tržieb</u> $DO_{zásob} = \frac{\text{priemerný stav zásob}}{\text{tržby}/365}$</p> <p><u>Doba obratu zásob vychádzajúca z nákladov</u> $DO_{zásob} = \frac{\text{priemerný stav zásob}}{\text{náklady}/365}$</p> <p><u>Koeficient obratovosti zásob vychádzajúci z tržieb</u> $KO_{zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerný stav zásob}}$</p> <p><u>Koeficient obratovosti zásob vychádzajúci z nákladov</u> $KO_{zásob} = \frac{\text{náklady}}{\text{priemerný stav zásob}}$</p>
Ukazovatele aktivity pohľadávok	<p><u>Doba obratu pohľadávok</u> $DO_{pohľadávok} = \frac{\text{priemerný stav pohľadávok}}{\text{tržby}/365}$</p> <p><u>Koeficient obratovosti pohľadávok</u> $KO_{pohľadávok} = \frac{\text{tržby}}{\text{priemerný stav pohľadávok}}$</p>

Zdroj: vlastné spracovanie podľa SOVÍKOVÁ, Daniela, ŠKRINIAR, Pavel. Ukazovatele aktivity [elektronický zdroj]. Bratislava, 2013. [cit. 2018-28-09]. Dostupné na: <https://www.anafin.sk/33/ukazovatele-aktivity>.

2 Cieľ práce

Písaniu našej diplomovej práce predbiehalo stanovenie hlavného cieľa a predmetu skúmania diplomovej práce. Hlavným cieľom našej diplomovej práce je analyzovanie finančnej situácie účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. a na základe našich zistení následne predstaviť silné a slabé stránky účtovnej jednotky. Keďže efektívnosť a stabilita predstavuje pre účtovnú jednotku podnikovú výhru, je potrebné, aby dokázal reagovať na vplyvy okolia a príležitosti, ktorých musí byť schopný sa chopiť a napredovať vo finančnom svete.

Dôležitosťou pri dosiahnutí primárneho cieľa je stanovenie sekundárnych čiastkových cieľov. Pri sekundárnych cieľoch sme vymedzili jeho časti podmienené pre dosiahnutie hlavného cieľa, ktoré sú nasledovné:

- v teoretickej časti našej diplomovej práce sme čerpali informácie z odborných literatúr a slovenskej legislatívy;
- na poznanie finančnej situácie analyzovanej účtovnej jednotky sme využili pomerové ukazovatele » ukazovatele aktivity, likvidity, rentability, zadlženosti;
- na základe zistených skutočností z pomerových ukazovateľov porovnať s optimálnymi a odporúčanými hodnotami a navrhnúť účtovnej jednotke podnety na zlepšenie, správny vývoj a optimalizáciu finančnej situácie.

3 Metodika práce a metody skúmania

Kapitola metodika práce a metódy skúmania je o predstavení skúmaného objektu, v našom prípade predstavenie účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o., ktorú sme opísali na začiatku kapitoly 4 – *Výsledky práce*. V tejto časti sme sa uberali smerom k predstavení pracovných postupov, cez spôsoby získavania údajov a nakoniec použitím metód, ktoré nám pomohli splniť primárny cieľ a vyhodnotiť sekundárne ciele.

Pred konštruovaním diplomovej práce ako i inej práce je dôležité štúdium danej problematiky, ktoré napredovalo nášmu samotnému zostavovaniu diplomovej práce. Odborná literatúra a odborné články témy finančnej situácie podniku v rámci prípravnej fázy je dôležitým segmentom pre samotné písanie diplomovej práce.

Dôležitosťou disponujú aj vhodne zvolené metódy pri písaní diplomovej práce. Naša práca disponovala použitím viacerých metód. V prvej kapitole to bola predovšetkým metóda analýzy, nakoľko sme získavané informácie z odborných literatúr analyzovali, v rámci odbornej literatúry sme využili autorov slovenských aj zahraničných, aktuálnu legislatívu, ale aj internetové zdroje, ktoré sa zaoberali témou finančného zdravia podnikov.

Poznatky, ktoré sme nadobudli v rámci prvej časti diplomovej práce sme využili a aplikovali do praktickej časti, z čoho vyplýva, že sme využívali metódu aplikácie. Metóda tabuľkového a grafického zobrazenia nám nebola vôbec cudzia, nakoľko sme ju využívali veľmi často, pretože predstavuje najprehľadnejšiu metódu. Grafická metóda zobrazenia získaných údajov vie veľmi prehľadne poukázať čitateľovi vypočítané hodnoty, s ktorými sme pracovali. Tabuľkovú metódu sme využívali ešte častejšie, pretože pomocou nej sme zapracovali údaje potrebné pre výpočty, ako aj samotné získateľné hodnoty, ktoré sme vypracovali v rámci finančnej analýzy. Pri samotnom počítaní bola využitá aj matematicko-štatistická metóda, pretože pomerové ukazovatele znázorňujúce finančnú analýzu mali matematicko-štatistické prvky. Okrem už spomenutého je potrebné ozrejmiť ešte metódu porovnávania (metóda komparácie), pretože všetky dosiahnuté výsledky v našej diplomovej práci sme sa snažili porovnávať s odporúčanými hodnotami, aby sme vedeli s výslednými hodnotami pracovať a ekonomicky ich interpretovať, to znamená ozrejmiť čitateľovi, či hodnoty, ku ktorým sme sa dopracovali predstavujú negatívum alebo pozitívum v analyzovanej účtovnej jednotke.

Do poslednej časti našej diplomovej práce sme sa prepracovali pomocou metód dedukcie a indukcie. Keďže sme skúmali interval období od roku 2014 do roku 2017, sme

nadobudli dostatočný obraz o vývoji v účtovnej jednotky, ktorý dosahovala doteraz. Finančný vývoj analyzovanej účtovnej jednotky a jej finančné zdravie sme na záver prostredníctvom spomínaných metód indukcie a dedukcie zosumarizovali a vyhodnotili záver pre analyzovaný podnik.

4 Výsledky práce

Praktická časť je venovaná analýze aktív a pasív súvahy, analýze výkazu ziskov a strát, ktoré predstavujú informačné zdroje nevyhnutné pre uskutočnenie finančnej analýzy. Účtovné výkazy sú nevyhnutné pri analýze, ktorú budeme následne uskutočňovať – analýza pomerových ukazovateľov, to znamená ukazovatele likvidity, rentability, aktivity a v poslednom rade ukazovatele zadlženosti. Naše teoretické poznatky, ktoré sme získali pri teoretickej časti ďalej budeme využívať v rámci praktickej časti. Vo všetkých kapitolách diplomovej práce sa riadime účtovnou a daňovou úpravou legislatívy Slovenskej republiky.

4.1 Charakteristika vybraného podniku – DRÁČIK - DIVI, s. r. o.

Do diplomovej práce sme vybrali podnik s názvom DRÁČIK – DIVI, s. r. o. Účtovná jednotka, ktorá na slovenskom trhu pôsobí od roku 1991, nám dovolila nahliadnuť do účtovných výkazov, ktoré potrebujeme pre skúmanie a výpočty v rámci diplomovej práce.

DRÁČIK – DIVI, s. r. o. je favoritom predaja hračiek na Slovensku a v Českej republike. Disponuje 156 maloobchodnými predajňami, z čoho 77 predajní prevádzkuje v Slovenskej republike a 79 v Českej republike. V predajnej ponuke maloobchodných predajní nájdeme hračky od svetových výrobcov vysokej kvality, ktorá zaručuje funkčnosť. DRÁČIK – DIVI, s. r. o. disponuje predajňami a internetovým obchodom, takzvaným e-shopom. Internetový obchod obsahuje ten istý tovar ako v predajniach.

Z uvedeného vyplýva, že hlavným predmetom činnosti podniku je kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi, čo predstavuje už spomenutý maloobchod, alebo iným prevádzkovateľom živnosti, takzvaný veľkoobchod. Ďalšími predmetmi činnosti sú:

- sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu,
- forfaiting a faktoring,
- prenájom hnutel'ných vecí,
- podnikateľské, organizačné a ekonomické činnosti poradcov,
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb,
- marketingové a reklamné služby,
- organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí.

4.2 Analýza jednotlivých položiek súvahy

Pre potreby finančnej analýzy a analýzy jednotlivých pomerových ukazovateľov je viac než priaznivé analyzovanie položiek súvahy. V tabuľke č. 8 – Analýza aktív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. sú znázornené konkrétne položky aktív vybranej účtovnej jednotky za obdobie štyroch po sebe idúcich účtovných období. Tabuľka nám predstaví jednotlivé druhy majetku analyzovanej účtovnej jednotky a znázorní pohyb medzi jednotlivými položkami medzi zvolenými účtovnými obdobiami. Do tabuľky sme čerpali údaje zo strany aktív súvahy účtovnej jednotky, no na analyzovanie konkrétnych položiek sme už používali aj poznámky, ktoré nám priblížili dopad na určité položky majetku. Jednotlivé položky aktív sú uvádzané v netto vyjadrení a v celých eurách.

Tabuľka č. 8 – Analýza aktív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Rok	2017	2016	2015	2014
Položka				
Spolu majetok	16 712 312	17 207 070	16 981 853	18 216 392
<i>Dlhodobý nehmotný majetok</i>	4 251	10 400	12 173	15 721
<i>Dlhodobý hmotný majetok</i>	1 937 182	2 056 121	2 196 885	2 267 360
Neobežný majetok (súčet DNM, DHM, DFM)	1 941 433	2 066 521	2 209 058	2 283 081
<i>Zásoby</i>	11 973 219	10 094 652	8 990 265	8 065 143
<i>Dlhodobé pohľadávky</i>	400 989	228 228	172 196	131 524
<i>Krátkodobé pohľadávky</i>	823 169	2 452 934	4 296 513	3 773 291
<i>Finančné účty</i>	1 350 168	2 164 100	1 087 629	1 675 626
Obežný majetok	14 547 545	14 939 914	14 546 603	13 645 584
Časové rozlíšenie	223 334	200 635	226 192	2 287 727

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Z tabuľky č. 8 – Analýza aktív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. môžeme vyčítať niekoľko skutočností. Môžeme pozorovať vývoj aktív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. Majetok účtovnej jednotky v prvých dvoch sledovaných účtovných obdobiach mal klesajúcu tendenciu, klesol o 1 234 539 eur. Prvý pokles spôsobil vysoký

pokles časového rozlíšenia, ktorý je tvorený predovšetkým časovo rozlíšených servisných nákladov.

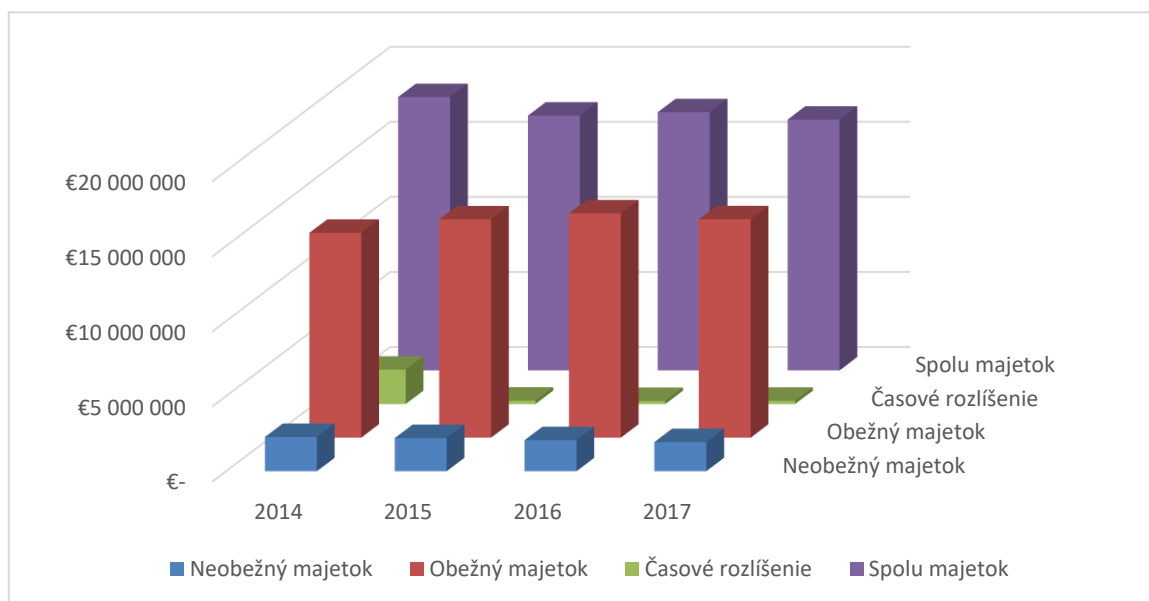
Na prelome nasledujúceho účtovného obdobia už mal vyšší krok a so stúpajúcou tendenciou vzrástol o 225 217 eur. Vzrast spôsobil obežný majetok, v ktorom vzrástli zásoby, dlhodobé pohľadávky a vo väčšom rozsahu finančné účty, v rámci ktorých vzrástli bankové účty.

Do posledného účtovného obdobia išiel majetok opäť s poklesom a to o 494 758 eur. Pokles spôsobil neobežný majetok, konkrétnejšie dlhodobý hmotný majetok, z ktorého sa časť majetku predala. Z toho vyplýva, že v rámci štyroch sledovaných období vzrástol majetok iba raz a to z roku 2015 do roku 2016, iné roky mal klesajúcu tendenciu.

Z tabuľky vieme vyčítať aj položky, ktorými účtovná jednotka nedisponuje. V žiadnom zo sledovaných období neoperuje vo svojom účtovníctve s dlhodobým finančným majetkom a s krátkodobým finančným majetkom. To znamená, že účtovná jednotka neobchoduje s akciami a cennými papiermi inej podoby.

Nasledujúci *graf č. 1 – Vývoj jednotlivých položiek majetku* nám priblíži a graficky ukáže ako sa menili položky majetku, ako sa menil postupom času obežný majetok, neobežný majetok, časové rozlíšenie a nakoniec aj súčtovo celý majetok účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o.

Graf č. 1 – Vývoj jednotlivých položiek majetku

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

V tabuľke č. 9 – Analýza pasív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. znázorňujeme druhú stranu súvahy a to stranu pasív a jej konkrétne položky vybranej účtovnej jednotky za obdobie štyroch po sebe idúcich účtovných období. Jednotlivé položky pasív sú uvádzané taktiež v netto vyjadrení a v celých eurách.

Tabuľka č. 9 – Analýza pasív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Rok	2017	2016	2015	2014
Položka				
Spolu vlastné imanie a záväzky	16 712 312	17 207 070	16 981 853	18 216 392
<i>Základné imanie</i>	5 000	5 000	5 000	5 000
<i>Zákonné rezervné fondy</i>	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>Výsledok hospodárenia minulých rokov</i>	-	445 716	193 043	8 933
<i>Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení</i>	1 505 395	785 379	252 672	184 110
Vlastné imanie	1 511 395	1 237 095	451 715	199 043
<i>Dlhodobé záväzky</i>	26 116	20 438	15 710	12 981
<i>Dlhodobé bankové úvery</i>	-	-	-	300 000
<i>Krátkodobé záväzky</i>	14 909 735	15 701 981	16 059 211	11 574 193
<i>Krátkodobé rezervy</i>	167 925	140 006	131 845	126 514
<i>Bežné bankové úvery</i>	-	-	300 000	6 002 197
Záväzky	15 103 776	15 862 425	16 506 766	18 015 885
Časové rozlíšenie	97 141	107 550	23 372	1 464

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Z teoretickej časti už vieme, že strany aktív a pasív v súvahe musia byť identické, preto vlastné imanie a záväzky sú v rovnakej výške ako súčtový majetok na strane aktív. Z tabuľky č. 9 – Analýza pasív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. môžeme vyčítať vývoj pasív účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Vlastné imanie a záväzky účtovnej jednotky v prvých dvoch sledovaných účtovných obdobiach mali klesajúcu tendenciu, klesli o 1 234 539 eur. Pokles spôsobili záväzky, konkrétne bežné bankové úvery o 5 702 197 eur, pretože účtovná jednotka vyplatila úvery.

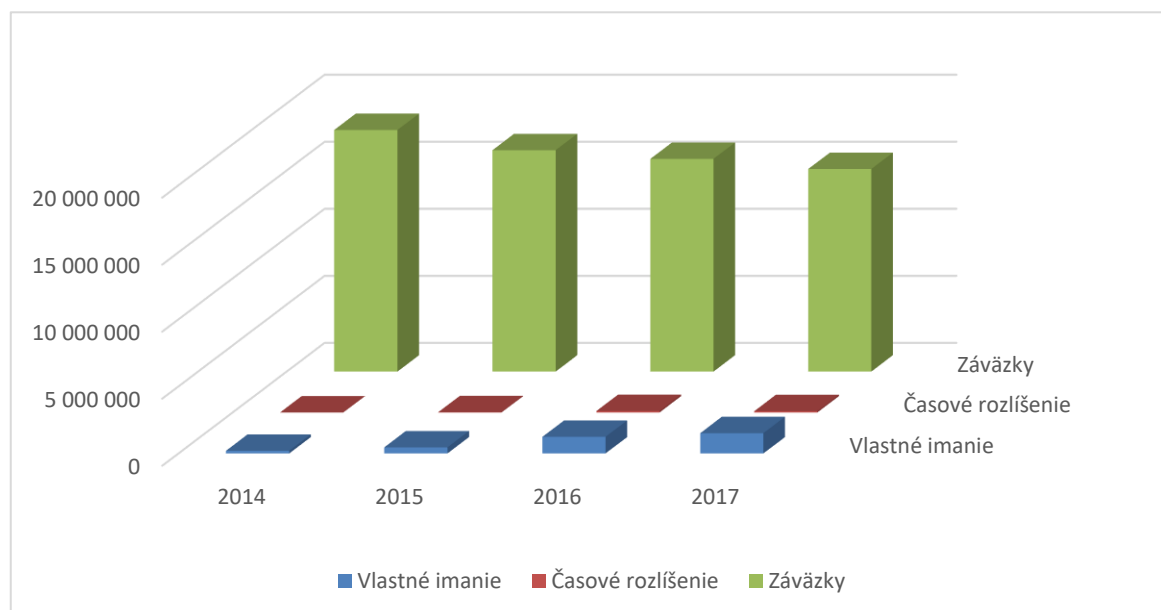
Krátkodobé záväzky síce stúpili o vyššiu čiastku a to o 4 485 018 eur, ale súčtové vlastné imanie a záväzky aj tak zaznamenali pokles. Z roku 2014 do roku 2015 sa preklasifikoval jeden úver z dlhodobého na krátkodobý charakter, ktorý v roku 2015 nájdeme pod položkou bežné bankové úvery oproti roku 2014, v ktorom sa klasifikoval ako dlhodobý úver pod položkou dlhodobé bankové úvery.

Na prelome nasledujúceho účtovného obdobia vlastné imanie a záväzky už mali vyšší krok a so stúpajúcou tendenciou vzrástli o 225 217 eur. V rámci vlastného imania nárast spôsobil výsledok hospodárenia minulých rokov a výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení, sumárne vlastné imanie vzrástlo o 785 380 eur a záväzky zaznamenali pokles o 644 341 eur. Časové rozlíšenie v tomto účtovnom období stúplo o 84 178 eur.

Do posledného účtovného obdobia išiel majetok opäť s poklesom a to o 494 758 eur. Pokles spôsobili krátkodobé záväzky. Z tabuľky vieme vyčítať aj položky, ktorými účtovná jednotka nedisponuje. Napríklad môžeme vidieť, že účtovná jednotka DRÁČIK-DIVI, s. r. o. netvorí žiadne dlhodobé rezervy.

Nasledujúci graf č. 2 – *Vývoj zdrojov krytia majetku* nám priblíži a poukáže ako sa menili postupom času záväzky, vlastné imanie, časové rozlíšenie a nakoniec súčtové vlastné imanie a záväzky účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o. Čitateľovi znázorní, ktorá súčtová položka zo strany pasív súvahy účtovnej jednotky sa zmenila najviac.

Graf č. 2 – Vývoj zdrojov krytia majetku

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

4.3 Analýza jednotlivých položiek výkazu ziskov a strát

Pre každú účtovnú jednotku predstavujú položky nákladov z hospodárskej činnosti vyššie sumáre, keďže je to prvotná a hlavná činnosť pre účtovnú jednotku. Aj napriek tomu nahliadneme aj do nákladov z finančnej činnosti a v tabuľke č. 10 – Analýza nákladov účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o. znázorníme štruktúru nákladov sledovanej účtovnej jednotky.

Tabuľka č. 10 – Analýza nákladov účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o.

<i>Rok</i>	2017	2016	2015	2014
Položka				
Náklady na hospodársku činnosť	57 842 925	52 067 946	48 432 147	44 106 094
Náklady na obstaranie predaného tovaru	42 319 663	37 293 283	34 871 974	31 362 093
Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	1 503 243	1 319 786	1 575 347	1 396 760
Služby	8 038 088	7 831 346	6 935 554	6 042 262
Ostatné náklady	5 496 922	5 052 486	4 469 353	4 342 177
Dane a poplatky	10 033	9 459	9 237	8 895
Odpisy a opravné položky k DNM a DHM	400 350	428 217	507 033	562 904
ZC predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	-	75 349	-	2 294
Opravné položky k pohľadávkam	-	-	500	500
Ostatné náklady na hospodársku činnosť	74 626	58 020	63 149	388 209
Náklady na finančnú činnosť	530 502	518 461	691 008	513 290
Nákladové úroky	144 149	155 714	305 020	183 580
Kurzové straty	75	277	508	10 067
Ostatné náklady na finančnú činnosť	386 278	362 470	385 480	319 643

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

V súvahe v predchádzajúcej podkapitole sme mohli vidieť vykázaný výsledok hospodárenia (v našom prípade ide o zisk v každom zo sledovaných účtovných období). Zo súvahy však nevieme vyčítať ako daný zisk vznikol, preto je dôležité analyzovať výsledok hospodárenia z výkazu ziskov a strát, v ktorom nájdeme vysvetlenú tvorbu zisku. Rozanalyzovaním výkazu ziskov a strát a jeho jednotlivých položiek nákladov dospejeme k zisteniu, v ktorom zo sledovaných účtovných období mala účtovná jednotka najvyššie náklady a porovnáme náklady z hospodárskej a náklady z finančnej činnosti.

V predchádzajúcej *tabuľke č. 10 – Analýza nákladov účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o.* sme rozdelili náklady podľa výkazu ziskov a strát a to na náklady z hospodárskej činnosti a náklady z finančnej činnosti. Náklady z hospodárskej činnosti predstavujú vynaložené náklady na klasický predmet činnosti daného podniku. Predstavujú jednotlivé vstupy, ktoré potrebuje podnik vynaložiť na to, aby dokázal produkovať výstupy so ziskom. Bez nákladov na hospodársku činnosť, by sme nemohli produkovať výnosy (výstupy) na hospodársku činnosť – klasický chod podnikania spoločnosti.

Za posledné štyri účtovné obdobia sa každým rokom náklady na hospodársku činnosť zvyšovali. Prvé dve účtovné obdobia sme zaznamenali nárast o 4 326 053 eur, čo spôsobilo viac obstarávaného tovaru určeného na predaj, ktorého náklady vzrástli o 3 509 881 eur. Ďalej nárast spôsobili náklady na služby, ostatné náklady a spotrebné náklady. Medzi prvým a druhým účtovným obdobím sme zaznamenali pokles zostatkovej ceny predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu z 2 294 eur na 0 eur, čo malo na svedomí vyradenie softvéru.

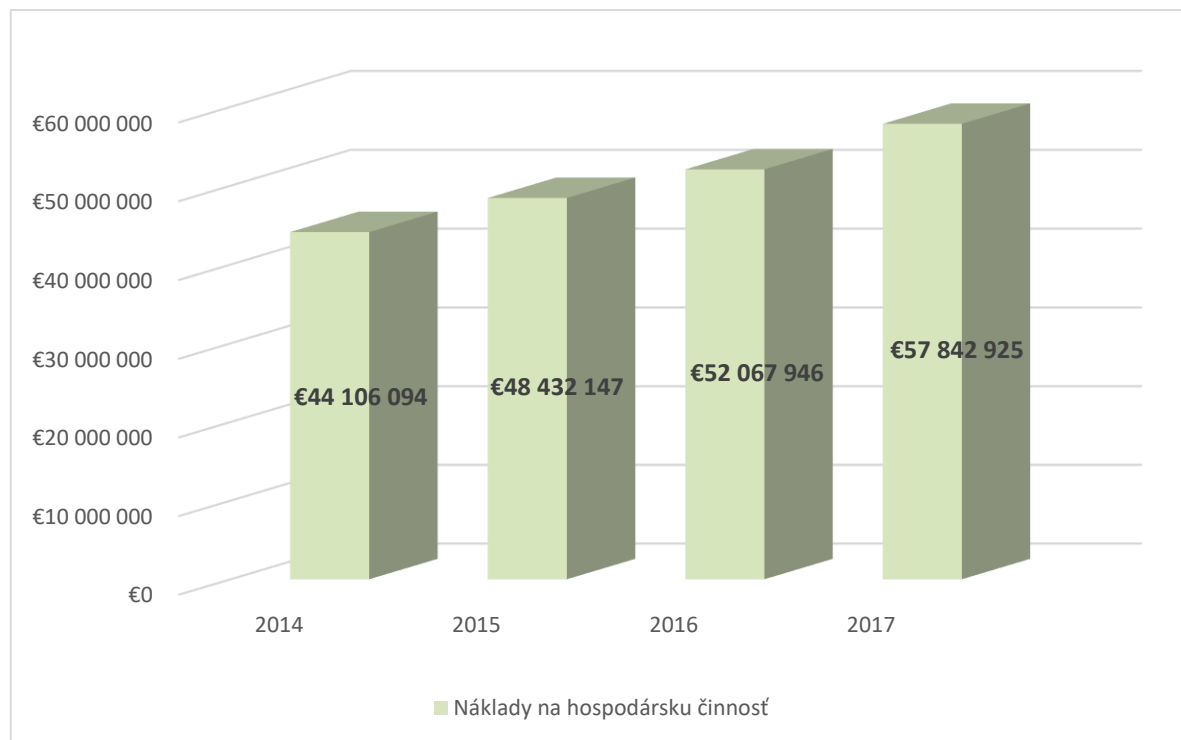
Medzi druhým a tretím účtovným obdobím, t. j. medzi rokom 2015 a 2016 sme opäť zaznamenali nárast nákladov na hospodársku činnosť o 3 635 799 eur, aj tentokrát zaznamenali tento nárast najmä náklady na obstaranie predaného tovaru a to o 2 421 309 eur. Ďalším iniciátorom nárastu boli služby a ostatné náklady, ktoré súhrne vzrástli o 1 478 925 eur.

Posledné dve účtovné obdobia nezaznamenali významný progres, opäť vidíme, že aj medzi poslednými účtovnými obdobiami náklady na hospodársku činnosť narástli o 5 774 979 eur, čo predstavuje najväčší nárast za všetky štyri účtovné obdobia. Najväčším iniciátorom tohto nárastu boli náklady na obstaranie predaného tovaru, ako každý rok, a to o 5 026 380 eur. Ostatné položky nákladov na hospodársku činnosť tiež v menšej záslužnosti prispeli k nárastu celkových nákladov.

Náklady na finančnú činnosť na rozdiel od hospodárskej činnosti nepredstavujú náklady na hospodársky chod účtovnej jednotky. Znázorňujú finančné operácie, napríklad nákladové úroky, kurzové straty a v rámci ostatných finančných nákladov evidujeme náklady súvisiace s peňažným chodom účtovnej jednotky, t. j. výdavky za uskutočňovanie platobných príkazov, za vedenie účtov v bankách, bankové záruky a depozitné poplatky, a ostatné bankové výdavky, okrem tých prípadov, keď sú výdavky súčasťou obstarávacej ceny daného majetku.

Graf č. 3 – Vývoj nákladov na hospodársku činnosť sme sa zamerali čisto na náklady hospodárskej činnosti, pretože finančné náklady netvoria tak významné položky ako hospodárske náklady. Navyše analyzujeme danú účtovnú jednotku z hľadiska hospodárskeho chodu, takže čitateľovi graficky predvedie zmeny a vývoj nákladov, vynaložených na hospodársku činnosť účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Graf č. 3 – Vývoj nákladov na hospodársku činnosť

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Tak ako pre účtovnú jednotku sú náklady z hospodárskej činnosti predstavujúce prvotné a hlavné činitele, aj výnosy z hospodárskej činnosti predstavujú výstupy hlavnej činnosti účtovnej jednotky. Ako pri nákladoch sme nahliadli na finančné náklady, aj pri výnosoch analyzujeme aj výnosy vyplývajúce z finančnej činnosti.

V tabuľke č. 11 – Analýza výnosov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. znázorníme štruktúru výnosov sledovanej účtovnej jednotky. Rozanalyzujeme z výkazu ziskov a strát jednotlivé položky výnosov a následne zistíme, v ktorom zo sledovaných účtovných období mala účtovná jednotka najvyššie výnosy a porovnáme výnosy z hospodárskej a výnosy z finančnej činnosti.

Následne si graficky dané výnosy znázorníme v grafe č. 4 – Vývoj výnosov z hospodárskej činnosti. Keďže aj pri výnosoch finančné výnosy nie sú tvorené významnými finančnými položkami, v grafickom prevedení znázorníme iba hospodárske výnosy, pretože predstavujú výstupy z hlavnej činnosti účtovnej jednotky. Účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o., ktorá je predmetom našej diplomovej práce, sa zaoberá nákupom a predajom hračiek, preto najvýznamnejšie položky vo výkaze ziskov a strát predstavujú náklady na obstaranie predaného tovaru a výnosy z predaja tovaru.

Tabuľka č. 11 – Analýza výnosov účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o.

<i>Rok</i>	2017	2016	2015	2014
Položka				
Výnosy z hospodárskej činnosti	60 296 403	53 614 431	49 460 277	44 884 029
Tržby z predaja tovaru	60 208 453	53 472 384	49 421 489	44 825 812
Tržby z predaja služieb	35 739	31 965	27 369	18 116
Tržby z predaja DNM, DHM a materiálu	-	75 349	-	1 333
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	52 211	34 733	11 419	38 768
Výnosy z finančnej činnosti	158	62	577	1 013
Výnosové úroky	16	55	161	987
Kurzové zisky	142	7	416	23
Ostatné výnosy z finančnej činnosti	-	-	-	3

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

V predchádzajúcej tabuľke č. 11 – Analýza výnosov účtovnej jednotky DRÁČIK-DIVI, s. r. o. sme rozdelili výnosy podľa výkazu ziskov a strát a to na výnosy z hospodárskej činnosti a výnosy z finančnej činnosti. Výnosy z hospodárskej činnosti predstavujú

transformované výnosy z klasického predmetu činnosti daného podniku. Predstavujú jednotlivé výstupy, ktoré plynú podniku a vytvárajú účtovný zisk.

Za posledné štyri účtovné obdobia sa každým účtovným obdobím výnosy z hospodárskej činnosti zvyšovali. Prvé dve účtovné obdobia pozorujeme nárast o 4 576 248 eur, čoho aktéri boli predovšetkým tržby z predaja tovaru, ktorých nárast tvoril sumu 4 595 677 eur.

Medzi rokom 2015 a 2016, t. j. medzi druhým a tretím účtovným obdobím sme tiež spozorovali nárast výnosov z hospodárskej činnosti, tentokrát nárast predstavoval 4 154 154 eur. Aj v tomto prípade to môžeme pripísať stavu tržbám z predaja tovaru a to v celkovej sume 4 050 895 eur. V účtovnom roku 2016 účtovná jednotka predala nepotrebný materiál v celkovej hodnote 75 349 eur.

Ako pri nákladoch v posledných dvoch účtovných obdobiach sme nezaznamenali významný progres, tak je to aj pri výnosoch v daných účtovných obdobiach. Tiež zaznamenávame nárast o 6 681 972 eur, čo je položka predstavujúca najväčší nárast za všetky štyri sledované obdobia. Iniciátorom sú tržby z predaja tovaru, ako v ostatných účtovných obdobiach, ktorého suma vzrástla o 6 736 069 eur.

Výnosy z finančnej činnosti na rozdiel od výnosov z hospodárskej činnosti nepredstavujú pre účtovnú jednotku hlavný chod činnosti. Zaznamenávajú finančné operácie, z ktorých plynie zanedbateľná časť príjmov pre účtovnú jednotku, predstavujú napríklad kurzové zisky, výnosové úroky a podobne.

Keďže sme si už analyzovali jednotlivé druhy nákladov aj výnosov, môžeme analyzovať výsledok hospodárenia účtovnej jednotky. Výsledok hospodárenia zistíme z rozdielu výnosov a nákladov. Ak chceme výsledok hospodárenia transformovať na základ dane, daný výsledok hospodárenia musíme vyčistiť o položky, ktoré sú zvyšujúce alebo znižujúce, respektíve o pripočítateľné a odpočítateľné položky. Transformácia výsledku hospodárenia je ošetrená zákonom č. 595/ 2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Spomínaný zákon uvádza, že z výsledku hospodárenia upraveného na základ dane, je vyčíslovaná daň z príjmu.

Graf č. 4 – Vývoj výnosov z hospodárskej činnosti

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Pre priblíženie hospodárenia analyzovanej účtovnej jednotky je dobré, aby sme si ukázali pohyb výsledku hospodárenia v čase medzi jednotlivými účtovnými obdobiami. Výsledok hospodárenia je iba rozdiel výnosov a nákladov, až finančná analýza poukazuje na hospodárenie podniku. *Tabuľka č. 12 – Analýza výsledku hospodárenia účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.* je znázorňujúca pohyb výsledku hospodárenia analyzovanej účtovnej jednotky medzi účtovnými obdobiami.

Tabuľka č. 12 – Analýza výsledku hospodárenia účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

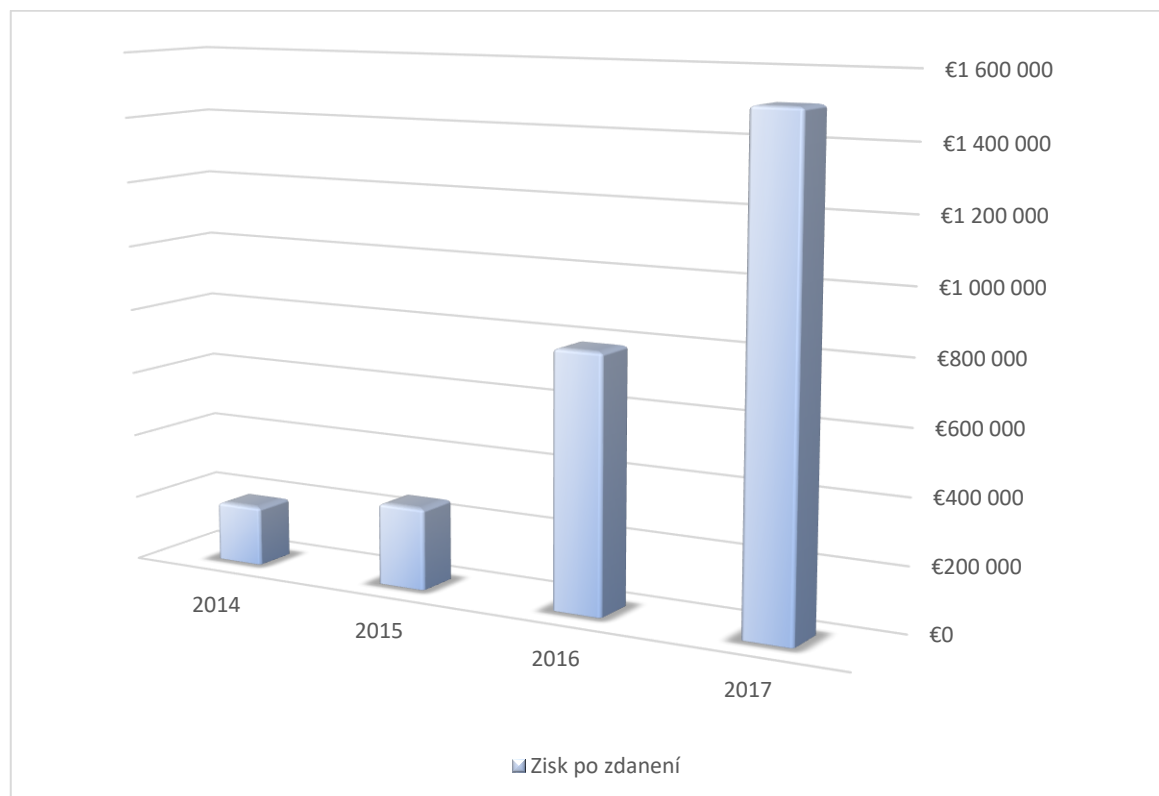
<i>Rok</i>	2017	2016	2015	2014
Položka				
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	2 453 478	1 546 485	1 028 130	777 935
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-530 344	-518 399	-690 431	-512 277
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	1 923 134	1 028 086	337 699	265 658
<i>Daň z príjmov</i>	417 739	242 707	85 027	81 548
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	1 505 395	785 379	252 672	184 110

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Na základe vývoja výsledkov hospodárenia na prvý pohľad vidíme, že účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. finančne prosperuje, a zaznamenáva každým rokom progres. Prvé sledované účtovné obdobie zaznamenala účtovný zisk vyčistený od dane z príjmu vo výške 184 110 eur. V ďalšom účtovnom období zisk vzrástol o 68 562 eur. V treťom účtovnom období vidíme už vyšší kladný rozdiel, ktorý predstavuje sumu 532 707 eur. V poslednom období zaznamenala účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. najvyšší progres, ktorý predstavuje kladný rozdiel 720 016 eur.

Vývoj výsledku hospodárenia za účtovné obdobia po zdanení si graficky znázorníme v grafe č. 5 – *Vývoj výsledku hospodárenia za účtovné obdobia po zdanení*. Graficky znázornené zisky účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. nám prehľadnejšie ukážu ich vývoj v čase.

Graf č. 5 – Vývoj výsledku hospodárenia za účtovné obdobia po zdanení

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

4.4 Finančná analýza spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Ako sme už spomínali, súbor metód využívajúcich pri analyzovaní finančnej situácie podniku vznikol začiatkom 20. storočia v Spojených štátoch amerických. Do dneška sú najpoužívanejšie finančné pomerové ukazovatele, ktoré majú umožniť analýzu rozhodujúcich stránok finančnej situácie podniku. Samotné vypočítanie pomerových ukazovateľov ako aj iných metód meraní finančnej situácie účtovnej jednotky nemá vysokú vypovedaciu schopnosť, preto je veľmi dôležité ekonomické interpretovanie samotných výsledkov, ktoré spoločnosť dosiahne.

V rámci analýzy *ex post* sme analyzovali finančné pomerové ukazovatele. Analyzovali sme danú účtovnú jednotku pomocou ukazovateľov likvidity, rentability, aktivity, zadlženosti a následne ekonomicky interpretovali výsledky, ktoré sme vypočítali. Účtovné výkazy a výročné správy účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. pre nás predstavovali informačné zdroje slúžiace na naše výpočty a vypovedaciu schopnosť.

4.4.1 Analýzy ukazovateľov likvidity spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Samozrejmosťou je, že finančne stabilná účtovná jednotka je schopná uhrádzať svoje záväzky, či už krátkodobé alebo dlhodobé. Účtovná jednotka, ktorá má s hradením svojich záväzkov problém znamená, že je to účtovná jednotka, ktorá má finančné ťažkosti. Mnohé skutočnosti ovplyvňujú schopnosť účtovnej jednotky uhrádzať svoje záväzky, no dve disponujú mimoriadnou dôležitosťou a to prítok pravidelných a primeraných peňažných prostriedkov a štruktúra majetku účtovnej jednotky.

Štruktúra majetku je dôležitá z dôvodu, že každý majetok predstavuje rôznu likvidnosť. To znamená, že pod likviditou sa rozumie „rýchlosť“ transformovania z momentálnej podoby majetku (napríklad zásoby) na peňažnú formu, pomocou ktorej má účtovná jednotka schopnosť platiť svoje záväzky. Likviditu ako takú môžeme rozdeliť na:

- pohotovú likviditu, ktorá predstavuje likviditu prvého stupňa,
- bežnú likviditu, ktorá je predstavujúca likviditu druhého stupňa,
- a likviditu celkovú nazývanú tiež likviditu tretieho stupňa.

Každý likvidite prislúcha vzorec výpočtu. No najskôr je dôležité si uviesť hodnoty, z ktorých budeme do daného vzorca čerpať informácie. Preto sme tieto informácie, ktoré sú dôležité pre výpočet likvidity rôznych stupňov, uviedli do *tabuľky č. 13 – Nevyhnutné položky pre výpočet likvidity*.

Tabuľka č. 13 – Nevyhnutné položky pre výpočet likvidity

Rok	2014	2015	2016	2017
Položka				
Finančné účty	1 675 626	1 087 629	2 164 100	1 350 168
Krátkodobé finančný majetok	-	-	-	-
Krátkodobé pohľadávky	3 773 291	4 296 513	2 452 934	823 169
Zásoby	8 065 143	8 990 265	10 094 652	11 973 219
Časové rozlíšenie	2 093 552	-	-	379
Krátkodobé záväzky	17 704 368	16 514 075	15 866 601	15 101 484

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Pre výpočet jednotlivých likvidít je žiadúce oboznámiť sa so vzorcami. Každý stupeň likvidity disponuje vlastným vzorcom.

Pohotová likvidita (likvidita I. stupňa) =

$$= \frac{\text{finančné účty} + \text{krátkodobý finančný majetok}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Bežná likvidita (likvidita II. stupňa) =

$$= \frac{\text{finančné účty} + \text{krátkodobý finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Celková likvidita (likvidita III. stupňa) =

$$= \frac{\text{finančné účty} + \text{krátkodobý finančný majetok} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{časové rozlíšenie}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Na základe uvedených pomôcok pre výpočty likvidít, sme výpočet likvidity prvého, druhého a tretieho stupňa zrealizovali. V tabuľke č. 14 – Ukazovatele likvidity sú uvedené výpočty účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Tabuľka č. 14 – Ukazovatele likvidity

Rok	2014	2015	2016	2017
Položka				
Pohotová likvidita	0,09	0,07	0,14	0,09
Bežná likvidita	0,31	0,33	0,29	0,14
Celková likvidita	0,88	0,87	0,93	0,94

Zdroj: vlastné spracovanie.

Dôležité je pri počítaní likvidity si objasniť odporúčané rozpätie pre jednotlivé likvidity. Odporúčané intervaly sú nasledujúce:

- pre pohotovú likviditu (0,2 – 0,6);
- pre bežnú likviditu (1 – 1,5);
- pre celkovú likviditu (2 – 2,5).

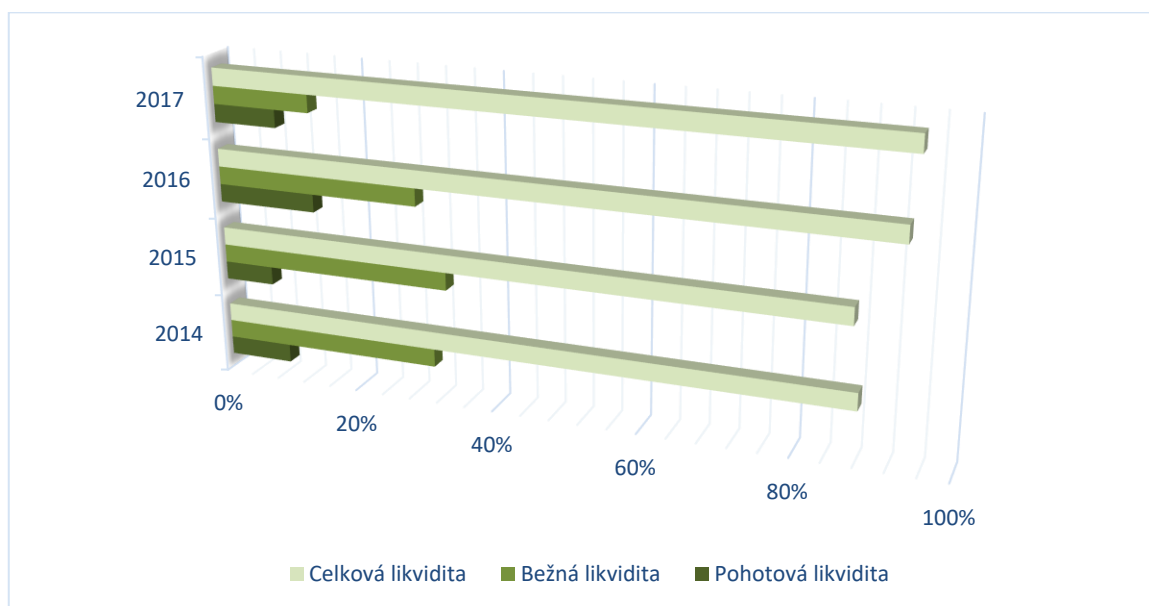
Pohotová likvidita, nazývaná taktiež likvidita I. stupňa, znázorňuje vzťah medzi celkovými krátkodobými záväzkami a finančnými účtami účtovnej jednotky. V tabuľke si vieme nahliadnuť, aké množstvo finančných prostriedkov pripadá na jedno euro celkových krátkodobých záväzkov. Keď sa pozrieme pri pohotovej likvidite na jej odporúčaný interval, vieme zhodnotiť situáciu v účtovnej jednotke. Každý rok účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. mala pohotovú likviditu pod dané odporúčanie, čo znamená, že ani v jednom roku spoločnosť nedisponovala žiaducim množstvom peňazí na finančných účtoch.

Pri bežnej likvidite, ktorá je nazývaná taktiež likvidita II. stupňa, sa k finančným účtom a krátkodobému finančnému majetku (v našom prípade je nulový) pripočítavajú aj krátkodobé pohľadávky. To znamená, že sa skúma predpoklad účtovnej jednotky uhrádzať svoje záväzky v blízkom období. Ani pri bežnej likvidite účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. nespĺňa odporúčané kritériá.

Pri celkovej likvidite, označovanej aj ako likvidita III. stupňa, sa k finančným účtom, krátkodobému finančnému majetku a ku krátkodobým pohľadávkam pripočítavajú ešte zásoby a okrem nich aj časové krátkodobé rozlíšenie aktív. Pri celkovej likvidite sa prihliada okrem odporúčaného intervalu aj na dodržanie a rešpektovanie zlatého bilančného pravidla. Predstavuje to fakt, že ak je celková likvidita podniku nižšia ako hodnota 1, znamená to, že spoločnosť nerešpektuje zlaté bilančné pravidlo. V našom prípade účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. nespĺňa odporúčané kritérium a ani kritérium rešpektovania zlatého bilančného pravidla.

Graficky znázornená likvidita nám poukazuje na prehľadnejší pohľad. Preto sme sa rozhodli graficky znázornenú likviditu uviesť v percentách. Na *grafe č. 6 – Likvidita účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.* sú uvedené hodnoty likvidity analyzovanej účtovnej jednotky.

Graf č. 6 – Likvidita účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Zdroj: vlastné spracovanie.

4.4.2 Analýzy ukazovateľov aktivity spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Ako účinne využívať svoj majetok? Túto otázku zodpovedajú ukazovatele aktivity. Pre stabilnú finančnú situáciu je dôležité primerané využívanie svojho majetku. Keďže priveľa majetku predstavuje nedostatočné využitie, vedie to k obavám vysokých úverov, pretože priveľa majetku vyžaduje vysoké úvery, ktoré plodia vysoké úroky atď. Naopak ani primálo majetku nie je kvitujúci jav, pretože nízky stav zásob vedie k nízkemu objemu výroby, a tým účtovná jednotka stráca tržby, ktoré by mohla dosahovať.

Každý aktivite prislúcha vzorec výpočtu. No najskôr je dôležité si uviesť hodnoty, z ktorých budeme do daného vzorca čerpať informácie. Preto sme tieto informácie, ktoré sú dôležité pre výpočet aktivity rôznych súčastí majetku, uviedli do *tabuľky č. 15 – Nevyhnutné položky pre výpočet aktivity*. Pre dobu obratu pohľadávok a záväzkov sme zvolili analyzovanie krátkodobých pohľadávok a záväzkov z hľadiska dôležitosti.

Na výpočet aktivity sú slúžiace ukazovatele, ktoré vypovedajú o obratovosti jednotlivých častí majetku ako aj majetku ako celku. Pre tieto ukazovatele sú typické:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \times 365 \text{ dní}}{\text{tržby}}$$

$$\text{Doba inkasa pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky} \times 365 \text{ dní}}{\text{tržby}}$$

Doba splatnosti závazkov = $\frac{\text{závazky} \times 365 \text{ dní}}{\text{tržby}}$

Obrat aktív = $\text{tržby} / \text{aktíva}$

Obrat neobežného majetku = $\text{tržby} / \text{neobežný majetok}$

Obrat obežného majetku = $\text{tržby} / \text{obežný majetok}$

Tabuľka č. 15 – Nevyhnutné položky pre výpočet aktivity

Položka \ Rok	2014	2015	2016	2017
Zásoby	8 065 143	8 990 265	10 094 652	11 973 219
Pohľadávky	3 773 291	4 296 513	2 452 934	823 169
Závazky	11 574 193	16 059 211	15 701 981	14 909 735
Aktíva	18 216 392	16 059 211	15 701 981	14 909 735
Neobežný majetok	2 283 081	2 209 058	2 066 521	1 941 433
Obežný majetok	13 645 584	14 546 603	14 939 914	14 547 545
Tržby	44 845 261	49 448 858	53 579 698	60 244 192

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Na základe uvedených pomôcok pre výpočty aktivít sme výpočet aktivity jednotlivých súčastí majetku zrealizovali. V tabuľke č. 16 – Ukazovatele aktivity sú uvedené výpočty účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Tabuľka č. 16 – Ukazovatele aktivity

Položka \ Rok	2014	2015	2016	2017
Doba obratu zásob	65,64	66,36	68,77	72,54
Doba obratu krátkodobých pohľadávok	30,71	31,71	16,71	4,99
Doba splatnosti krátkodobých závazkov	94,20	118,54	106,97	90,33
Obrat aktív	2,46	2,91	3,11	3,60
Obrat neobežného majetku	19,46	22,38	25,93	31,03
Obrat obežného majetku	3,29	3,40	3,59	4,14

Zdroj: vlastné spracovanie.

Doba obratu zásob a jej ukazovateľ nám v dňoch prezentuje dĺžku viazanosti zásob v účtovnej jednotke, to predstavuje počet dní, za ktoré sa predajú zásoby, prípadne ich spotreba. To znamená, že je preferované čo najnižšie obdobie viazanosti zásob v účtovnej jednotke. V našom prípade vidíme, že hodnoty obratu zásob sú pomerne vysoké a čo je horšie, že sa každým rokom zvyšujú. Je to spôsobené faktom, že účtovná jednotka každým rokom otvárala nové prevádzky a preto sa zásobovala tovarom, ktorý následne uviedla do predajní. Každým rokom aj rozširuje sortiment na e-shope a to znamená, že zásoby musí držať na sklade pre prípadné objednávanie zákazníkmi.

Doba inkasa pohľadávok (v našom prípade krátkodobých) znázorňuje dĺžku doby, ktorá sa začína vystavením faktúr a ich následné inkaso účtovnej jednotky. Z pohľadu účtovnej jednotky je efektívnejšia čo najkratšia doba. Keď sa skrátí táto doba, zefektívni sa morálka platenia odberateľov, nastane premena pohľadávok na peňažné prostriedky, ktoré účtovná jednotka vie následne lepšie využiť, napríklad na uhrádzanie svojich záväzkov alebo investovanie, či na kúpu nových zásob. V našej spoločnosti sa doba inkasa krátkodobých pohľadávok väčšinou znižovala. Spôsobovalo to zvýšenie tržieb a znižovanie krátkodobých pohľadávok. Keďže základný princíp je dosahovanie zisku, ktorý ide cez tržby, hodnotíme tento jav ako pozitívny.

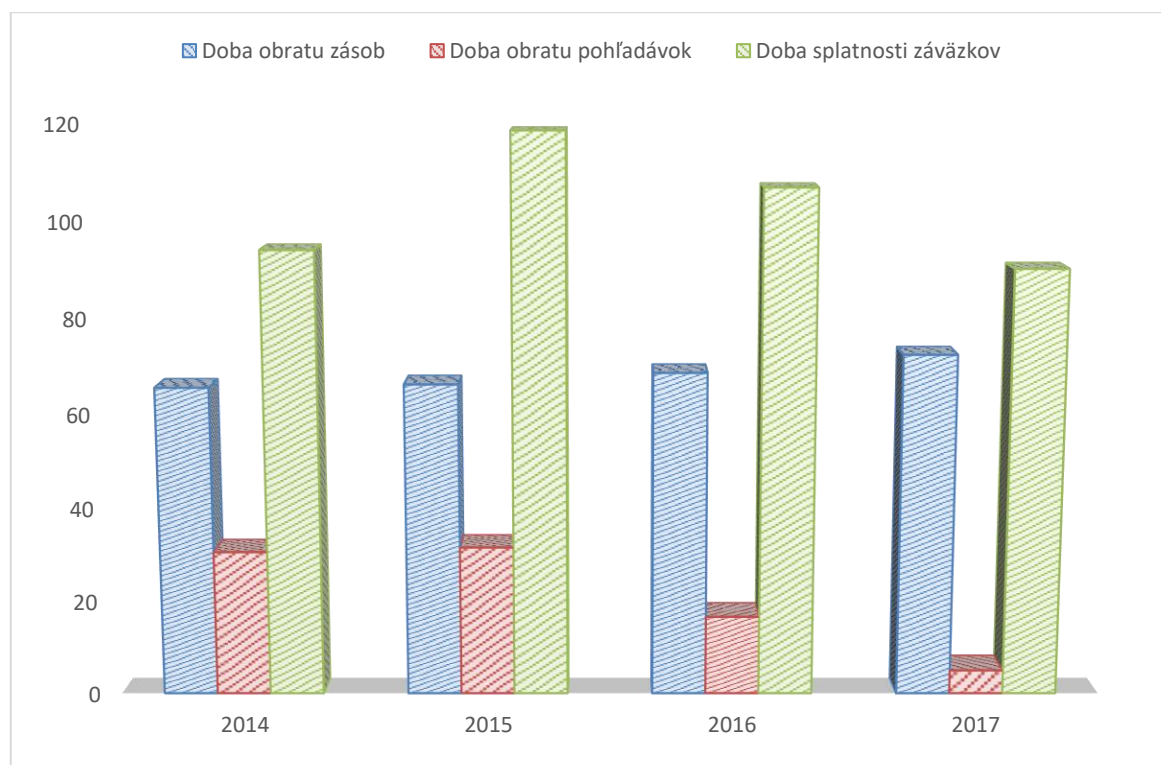
Doba splatnosti krátkodobých záväzkov nám zodpovedá otázku, ako dlho trvá účtovnej jednotke, pokiaľ uhradí svoje záväzky. Obvykle by to malo byť dlhšie ako inkaso pohľadávok, pretože najprv si nechá zinkasovať svoje pohľadávky, čím dospeje k peňažným prostriedkom, na základe ktorých ďalej môže uhrádzať svoje záväzky. Okrem prvého účtovného obdobia sa doba splatnosti záväzkov znižovala, čo bolo spôsobené tiež tým, že sa tržby každoročne zvyšovali.

Jedno euro viazané v majetku koľko vynesie tržieb účtovnej jednotke? Práve túto otázku zodpovedá obrat aktív. Práve keď sa bavíme o tržbách je logické, že chceme pri obrate aktív vidieť maximalizáciu. Čo je ukážkový jav v našom prípade, pretože vidíme, že spoločnosť prosperuje, keďže sa obrat aktív každoročne zvyšuje. Nemá kolísavý charakter, napreduje rovnomerným tempom, čo hodnotíme jednoznačne pozitívne. V poslednom sledovanom období spoločnosť z jedného eura viazaného v majetku vyprodukovala 3,60 eur tržieb.

Obrat neobežného a obežného majetku môžeme zhrnúť. Tento jav predstavuje koľko tržieb vynesie jedno euro neobežného majetku alebo jedno euro obežného majetku. V oboch prípadoch chceme dosiahnuť maximálny výsledok. V rámci neobežného majetku zaznamenáva každoročný nárast. Najväčší nárast vidíme v poslednom sledovanom účtovnom období (rok 2017) a to o 5,10 eur, tento postup hodnotíme pozitívne. Obežný majetok taktiež napredoval. Aj keď pomalším tempom, ale speje smerom hore, predstavuje to pozitívny jav.

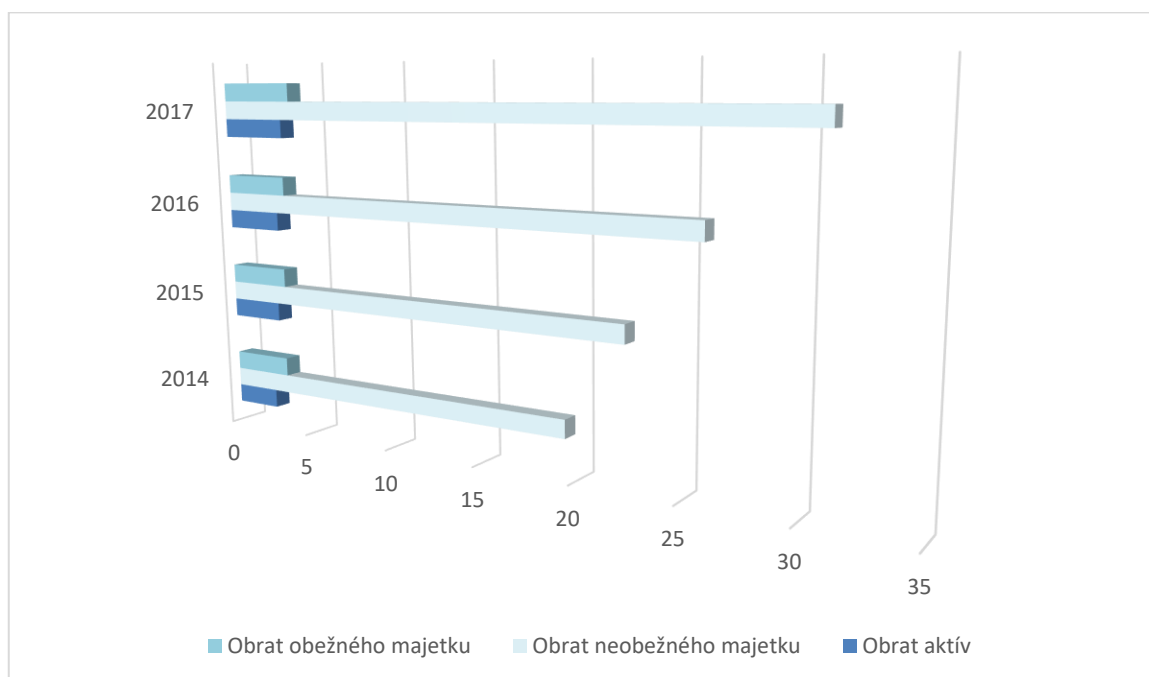
Graficky znázornená aktivita nám poukazuje na prehľadnejší pohľad. Preto sme sa rozhodli graficky znázornenú aktivitu rozdeliť do dvoch grafov. Na grafe č. 7 – *Doba obratu položiek majetku účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.* sú uvedené hodnoty ukazovateľov aktivity, ktoré skúmajú dobu obratu jednotlivých častí majetku, a na grafe č. 8 – *Obratovosť majetku účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.*, kde sú uvedené obratovosti, nazývané taktiež počty obrátok určitých častí majetku.

Graf č. 7 – Doba obratu položiek majetku účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Zdroj: vlastné spracovanie.

Graf č. 8 – Obratovosť majetku účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Zdroj: vlastné spracovanie.

4.4.3 Analýzy ukazovateľov zadlženosti spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Ukazovatele zadlženosti sa vyčísľujú v súvislosti s monitorovaním finančných zdrojov, respektíve monitorovaním štruktúry týchto zdrojov. Finančná stabilita účtovnej jednotky je ovplyvňovaná podielom cudzích a vlastných zdrojov podniku. Aj keď podnik je v očiach investorov stabilným a nezávislým vtedy, keď disponuje väčším podielom vlastných zdrojov a labilným s výkyvmi na trhu vtedy, keď disponuje väčším podielom cudzích zdrojov, nemusí to hneď predikovať reálne negatívnu situáciu, práve naopak podnik by mal svoju činnosť financovať aj cudzími zdrojmi, pretože cudzie zdroje sú v konečnom dôsledku lacnejšie. Samozrejme treba dbať na vyhovujúci pomer s vlastnými zdrojmi, aj keď sú vlastné zdroje pre účtovnú jednotku drahšie, pretože vlastníci vyžadujú väčšie zhodnotenie oproti cudzím zdrojom, pri ktorých platíme úroky, ktoré si dávame do nákladov.

Ukazovatele zadlženosti majú vypovedaciu schopnosť najmä pre banky, ktoré si zo súborov ukazovateľov zadlženosti podrobne preveria podnik pred tým, ako mu schvália cudzí zdroj. Súbor ukazovateľov zadlženosti si môžeme rozdeliť do troch častí:

1. štruktúra zadlženia;
2. charakter zadlženia;
3. schopnosť znášať danú zadlženosť.

Daný typ zadlženosti počítame prislúchajúcim vzorom výpočtu. Najskôr je dôležité si uviesť hodnoty, z ktorých budeme do daného vzorca čerpať informácie. Preto sme tieto informácie dôležité pre výpočty zadlženosti, rozdelili do *tabuľky č. 17 – Nevyhnutné položky pre výpočet zadlženosti*. Pri zadlženosti sa stretávame s viacerými variantami výpočtov, na základe obmedzenia rozsahu diplomovej práce sme sa zamerali na tri časti zadlženosti uvedené vyššie. V oblasti troch častí sa zameriame na výpočty zadlženosti týchto položiek:

- celková zadlženosť;
- koeficient zadlženosti;
- úverová zadlženosť;
- úrokové krytie a
- tokové zadlženie.

Pri úrokovom krytí a tokovom zadlžení sú obsiahnuté aj výsledok hospodárenia pred zdanením, čo predstavuje brutto výsledok hospodárenia a výsledok hospodárenia po zdanení, čo predstavuje čistý zisk, obe situácie výsledku hospodárenia sme zahrnuli pre túto potrebu do nasledujúcej tabuľky.

Tabuľka č. 17 – Nevyhnutné položky pre výpočet zadlženosti

Rok Položka	2014	2015	2016	2017
Cudzie zdroje	18 017 349	16 530 138	15 969 975	15 200 917
Vlastné zdroje	199 043	451 715	1 237 095	1 511 395
Celkové zdroje	18 216 392	16 981 853	17 207 070	16 712 312
Bankové úvery	6 302 197	300 000	-	-
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	265 658	337 699	1 028 086	1 923 134
Nákladové úroky	183 580	305 020	155 714	144 149
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	184 110	252 672	785 379	1 505 395
Odpisy	562 904	507 033	428 217	400 350

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Zadlženosť a jej ukazovatele vypovedajú napríklad o zadlženosti ako celku alebo vlastných a cudzích zdrojoch ako typ zadlženia účtovnej jednotky. Zameriame sa na tie ukazovatele zadlženosti, ktoré sú používané v oblasti finančnej analýzy:

$$\text{Celková zadlženosť} = \frac{\text{cudzíe zdroje} \times 100}{\text{celkové zdroje}}$$

$$\text{Koeficient zadlženosti} = \frac{\text{vlastné zdroje} \times 100}{\text{celkové zdroje}}$$

$$\text{Úverová zadlženosť} = \frac{\text{bankové úvery} \times 100}{\text{celkové zdroje}}$$

$$\text{Úrokové krytie} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}}$$

EBIT = výsledok hospodárenia pred zdanením + nákladové úroky

$$\text{Tokové zadlženie} = \frac{\text{cudzíe zdroje}}{\text{bilančný cash flow}}$$

Bilančný cash flow = výsledok hospodárenia po zdanení + odpisy

Na základe pomôcok vo forme vzorcov sme výpočet zadlženosti rôznych smerov uskutočnili. V tabuľke č. 18 – *Ukazovatele zadlženosti* sú uvedené výpočty zadlženosti účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Tabuľka č. 18 – Ukazovatele zadlženosti

Rok Položka	2014	2015	2016	2017
Celková zadlženosť	98,90%	97,34%	92,81%	90,96%
Koeficient zadlženosti	1,10%	2,66%	7,19%	9,04%
Úverová zadlženosť	34,60%	1,77%	0%	0%
Úrokové krytie	2,45	2,11	7,60	14,34
Tokové zadlženie	24,12	21,76	13,16	7,98

Zdroj: vlastné spracovanie.

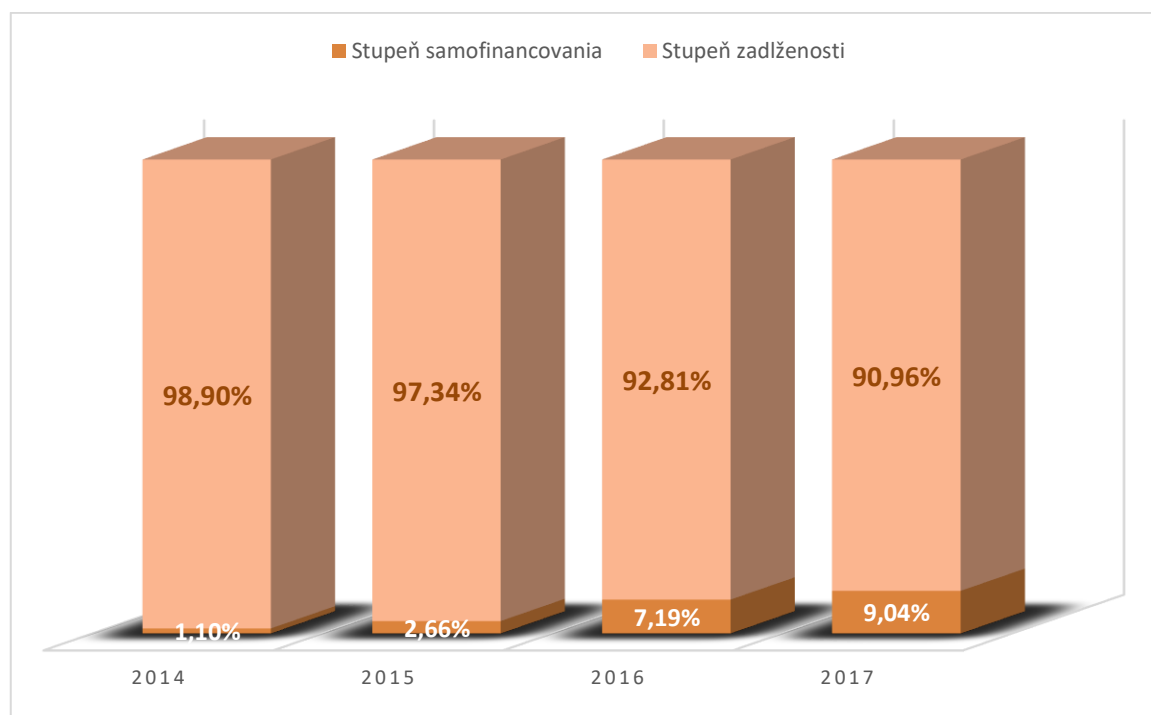
Celková zadlženosť, nazývaná taktiež stupeň zadlženosti, znázorňuje koľkými cudzími zdrojmi zaťažila svoju finančnú situáciu analyzovaná účtovná jednotka. Odporúčané intervaly pre stupeň zadlženia sú rôzne, avšak finanční experti sa väčšinou

v literatúrach zhodujú na intervale od 50 % až do 70 %, keďže ako sme spomínali vyššie cudzie zdroje predstavujú pre účtovnú jednotku lacnejšiu variantu financovania. V našom prípade vidíme, že celková zadlženosť predstavuje pomerne vyššie hodnoty ako je žiadúce, čo by sme samozrejme hodnotili ako negatívny dojem, ale keď sa na to pozrieme z hľadiska vývoja, vidíme, že stupeň zadlženia cudzími zdrojmi z roka na rok klesá, čo je v hodnotiacom zraku pozitívny aspekt.

Naopak koeficient zadlženia tvorí protinožca voči celkovej zadlženosti, pretože znázorňuje podiel vlastných zdrojov na celkovom kapitály účtovnej jednotky. Keďže sme hodnoty ako také pri podiely cudzích zdrojov hodnotili negatívne, taktiež vlastné zdroje musíme ohodnotiť negatívne z hľadiska ich veľmi nízkych hodnôt. Odporúčané hodnoty sa pohybujú v intervale od 30 % do 50 %, ku ktorým sa analyzovaná účtovná jednotka ani zďaleka nepribližuje. Napriek tomu stúpajúcu tendenciu hodnotíme ako pozitívny jav.

Obidve skutočnosti, podiel vlastného kapitálu na celkovom kapitály a podiel cudzieho kapitálu na celkovom kapitály, sme graficky znázornili na *grafe č. 9 – Pomer vlastného a cudzieho kapitálu v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o.*

Graf č. 9 – Pomer vlastného a cudzieho kapitálu v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

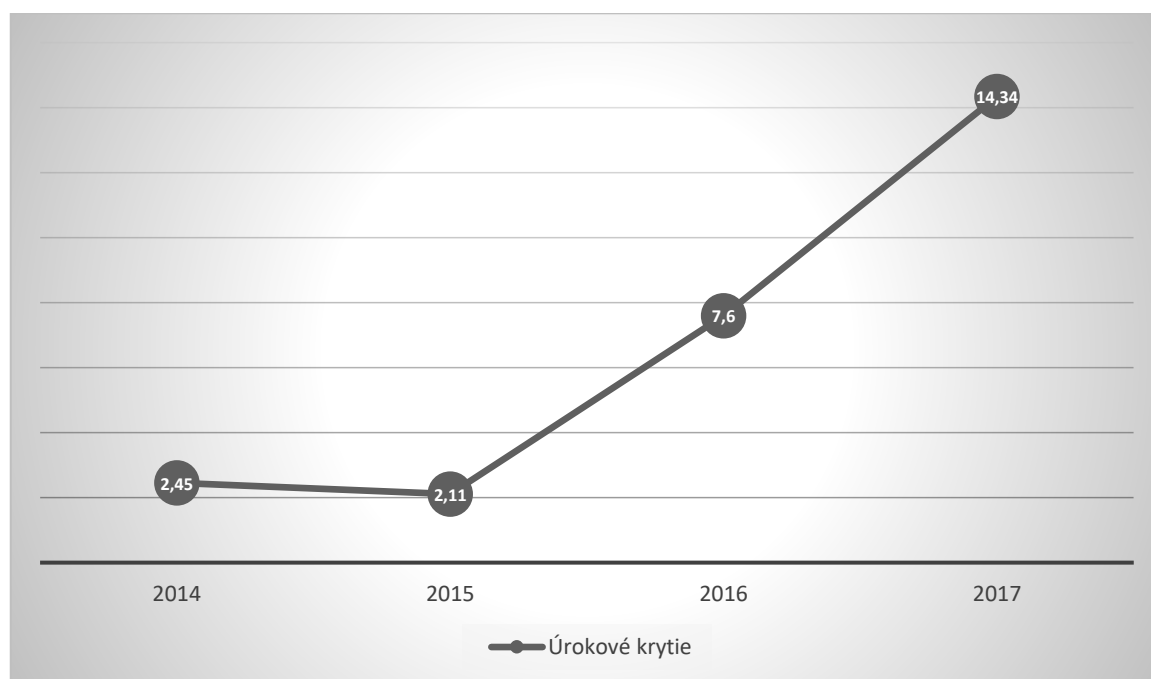

Zdroj: vlastné spracovanie.

Úverová zadlženosť v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o. je pomerne dobrá. V prvom sledovanom období mala účtovná jednotka dlhodobý úver, ktorý vo väčšej časti splatila a do nasledujúceho sledovaného obdobia (do roku 2015) sa časť úveru preklasifikovala na krátkodobý, ktorý v danom účtovnom období v plnej výške splatila. Do nasledujúcich účtovných období si nevzala účtovná jednotka žiaden úver, preto je v posledných dvoch rokoch úverová zadlženosť nulová.

Úrokové krytie je vypovedajúce kritérium pre schopnosť účtovnej jednotky platiť za cenu cudzieho kapitálu. Prijateľnou situáciou disponuje vtedy, keď cenu za cudzí kapitál je schopná platiť, ak nastane situácia, že nie je schopná túto cenu platiť, musí zadlženosť znížiť. Z vyprodukovaného zisku účtovná jednotka je schopná zaplatiť úroky, o tom vypovedá úrokové krytie. Ukazovateľ úrokové krytie má stúpajúcu tendenciu a na príčine je zvyšujúci sa výsledok hospodárenia pred zdanením a znižujúce sa nákladové úroky. DRÁČIK – DIVI, s. r. o. mal hodnotu úrokového krytia väčšiu ako šesť v posledných dvoch analyzovaných účtovných obdobiach, čo interpretujeme ako vynikajúcu schopnosť. Prvé dva roky (rok 2014 a rok 2015) mal hodnotu nižšiu ako tri, čo znázorňuje horšiu situáciu, pretože mohol mať problémy s hradením záväzku, čo bolo spôsobené disponovaním úveru, ktorý sme spomínali vyššie. Pozitívny priebeh ukazovateľa úrokového krytia sme znázornili pre lepšie zobrazenie v grafe č. 10 – Vývoj úrokového krytia v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Graf č. 10 – Vývoj úrokového krytia v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Zdroj: vlastné spracovanie.

Pri tokovom zadlžení je vyjadrená doba v rokoch, počas ktorých je účtovná jednotka schopná cez bilančný cash flow splatiť svoje záväzky. Obvykle je vyžadujúce, aby táto doba nepresahovala hranicu troch rokov, čo je v analyzovanej účtovnej jednotke jednoznačne prekročené. Avšak každoročne sa tokové zadlženie znižuje, medzi prvým a posledným rokom nastalo zníženie o vyše 16 rokov, čo je pre účtovnú jednotku DRÁČIK – DIVI, s. r. o. dobrý pozitívny smer.

4.4.4 Analýzy ukazovateľov rentability spoločnosti DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Prostredníctvom ukazovateľov rentability účtovná jednotka meria intenzitu využitia, reprodukcie, i zhodnotenie vloženého kapitálu do podniku. Konštrukcia ukazovateľov rentability spočíva v pomere čistého zisku k danému základu sú vyjadrované v percentách.

Podľa prislúchajúceho výpočtu ukazovateľa rentability vieme zatriediť do štyroch hlavných bodov, ktoré sú najviac zaujímavé pre investorov a tými sú:

- rentabilita vlastného kapitálu » ROE;
- rentabilita aktív » ROA;
- rentabilita celkového kapitálu » ROI;
- rentabilita tržieb » ROS.

Na výpočet uvedených štyroch ukazovateľov rentability si musíme uviesť hodnoty, z ktorých budeme čerpať do daného vzorca informácie. Preto sme tieto informácie, dôležité pre výpočty rentability, rozdelili do *tabuľky č. 19 – Nevyhnutné položky pre výpočet rentability*.

Tabuľka č. 19 – Nevyhnutné položky pre výpočet rentability

Rok Položka	2014	2015	2016	2017
Vlastný kapitál	199 043	451 715	1 237 095	1 511 395
Aktíva	18 216 392	16 981 853	17 207 070	16 712 312
Úroky	183 580	305 020	155 714	144 149
Celkový kapitál	18 216 392	16 981 853	17 207 070	16 712 312
Tržby	44 845 261	49 448 858	53 579 698	60 244 192
Čistý zisk	184 110	252 672	785 379	1 505 395

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z účtovných výkazov účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Rentabilita a ukazovatele o nej vypovedajúce sú preto nazývané aj ukazovatele výnosnosti, pretože hovoria o výnosnosti a ziskovosti účtovnej jednotky. Okrem tých ukazovateľov, ktoré sme si predstavili v našej diplomovej práci, existujú v rámci rentability aj iné, ktoré sa až tak nevyužívajú vo finančnej analýze, preto sa im venovať nebudeme. Pre naše účely sú potrebné nasledujúce vzorce:

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu [ROE]} = \frac{\text{čistý zisk} \times 100}{\text{vlastný kapitál}}$$

$$\text{Rentabilita aktív [ROA]} = \frac{\text{čistý zisk} \times 100}{\text{aktíva}}$$

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu [ROI]} = \frac{(\text{čistý zisk} + \text{nákladové úroky}) \times 100}{\text{celkový kapitál}}$$

$$\text{Rentabilita tržieb [ROS]} = \frac{\text{čistý zisk} \times 100}{\text{tržby}}$$

Na základe pomôcok vo forme vzorcov sme výpočet všetkých štyroch ukazovateľov rentability uskutočnili. V tabuľke č. 20 – Ukazovatele rentability sú vyčíslené štyri rentability účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Tabuľka č. 20 – Ukazovatele rentability

Položka \ Rok	Rok			
	2014	2015	2016	2017
ROE	92,50 %	55,94 %	63,49 %	99,40 %
ROA	1,01 %	1,49 %	4,56 %	9,01 %
ROI	2,02 %	3,28 %	5,47 %	9,87 %
ROS	0,41 %	0,51 %	1,46 %	2,50 %

Zdroj: vlastné spracovanie.

Ukazovateľ rentability vlastného kapitálu, respektíve vlastného imania vykazoval v prvom a poslednom sledovanom roku výsledky priam obdivuhodné. V roku 2014 (prvé sledované účtovné obdobie) vyprodukovala účtovná jednotka z jedného eura vlastného kapitálu 93 centov čistého zisku a v roku 2017 (posledné sledované účtovné obdobie) zase vyprodukovalo z jedného eura vlastného kapitálu 99 centov čistého zisku, ani v čase medzi týmito dvoma obdobiami si podnik nevedol vôbec zle, v roku 2015 vyprodukoval 56 centov a v roku 2016 63 centov čistého zisku z vlastného kapitálu. V tomto smere si účtovná

jednotka viedla veľmi dobre priam skvostom to zavýšila posledný rok. Výkyvy v ukazovateli ROE neznamenaajú zlé výsledky, tento ukazovateľ ako celok hodnotíme priaznivo.

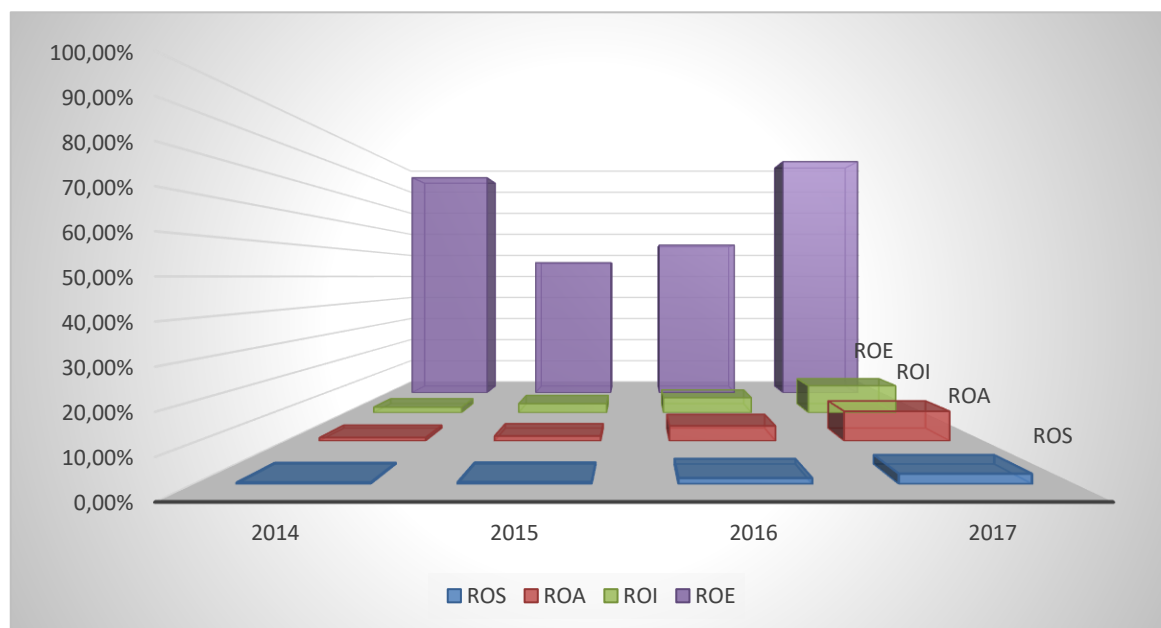
Ukazovateľ rentability sledujúci aktíva podieľajúce sa na čistom zisku vykazoval v čase stúpajúce hodnoty. V prvých dvoch rokoch rástol pomalšie no do posledného roku sa zvýšil najviac a to o 4,45 %, čo bolo spôsobené vysoko rastúcim ziskom.

Celkový kapitál a jeho rentabilita sa sleduje z čistého zisku navýšeného o nákladové úroky. Jeho rastúca tendencia v čase predstavuje reprodukciu kapitálu, ktorý bol vložený do účtovnej jednotky. Celkový kapitál v čase medzi sledovanými účtovnými obdobiami rástol, okrem posledného roku, čo stúpajúci výsledok neovplyvnilo, pretože v poslednom roku bol pomerne vysoko vykázaný čistý zisk.

Tržby medzi sledovanými obdobiami boli ukázkové, aké by chcel vidieť každý majiteľ podniku. Zvyšovali sa z roka na rok a prezentujú podnik v dobrom svetle. Spôsobili tým aj nárast medziročnom vývoji ukazovateľa rentability tržieb, čo každý podnik rád vidí.

Súbor ukazovateľov rentability, to znamená všetky štyri rentability, ktoré sme si predstavili sme graficky znázornili *na grafe č. 11 – Vývoj ukazovateľov rentabilít v čase účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.* Na grafe je priehľadne znázornený vývoj ukazovateľov v čase v rámci štyroch sledovaných období.

Graf č. 11 – Vývoj ukazovateľov rentabilít v čase účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Zdroj: vlastné spracovanie.

5 Diskusia

Posledná kapitola je zameraná na zrekapitulovanie, sumár informácií a poznatkov, ktoré sme dosiahli uskutočnením finančnej analýzy účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s.r.o. V prvej časti diplomovej práce sme nadobudli určité teoretické vedomosti, na základe ktorých vieme posúdiť finančné zdravie účtovnej jednotky, následne navrhnúť opatrenia pre možné zlepšenia pre analyzovanú účtovnú jednotku.

Pre posúdenie finančnej situácie v analyzovanej účtovnej jednotke sme použili pomerové finančné ukazovatele, ktoré nám prezradili ako účtovná jednotka hospodári a ako vyzerá jej finančné zdravie. Na to, aby sme ozrejmili čitateľa o finančnom zdraví, použili sme ukazovatele likvidity, aktivity, zadlženosti a rentability.

Ukazovatele likvidity nespĺňajú ani v jednom stupni požadované hodnoty. Vo všetkých troch likviditách (pohotovej, bežnej a celkovej) je to spôsobené vysokými krátkodobými záväzkami. V prvom prípade (bežnej likvidity) zaznamenávame nízky obsah finančných prostriedkov na finančných účtoch a krátkodobým finančným majetkom účtovná jednotka vôbec nedisponovala, keď sa k týmto dvom faktorom pripíšu vysoké krátkodobé záväzky znamená to, že hodnoty budú podhodnotené pod odporúčané intervaly. Pri bežnej a pohotovej likvidite je to v obdobnej rovine, vysoké krátkodobé záväzky nám prinášali podhodnotené hodnoty. V žiadnom sledovanom účtovnom období účtovná jednotka dokonca nerešpektovala zlaté bilančné pravidlo, pretože v žiadnom roku nedosiahla ukazovateľ celkovej likvidity vyšší ako jedna, najviac sa k tomu priblížila v poslednom sledovanom účtovnom období, keď celková likvidita bola 0,94.

Ukazovatele aktivity nám vysvetľujú viacero aspektov. Prvým sú zásoby a ich otáčanie v účtovnej jednotke. Žiadúce je, aby doba obratu zásob v účtovnej jednotke bola čo najnižšia, avšak v našom prípade boli hodnoty obratu zásob pomerne vysoké, čo nemusí hneď znamenať negatívny jav. Keďže účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. každým rokom rozširuje svoju pôsobnosť v podobe nových prevádzok a rozširovania e-shopu je zrejmé, že sa musí viac zásobovať ako obvykle. Samozrejme, že je žiadúce mať obrat zásob čo najnižšie hodnoty, pretože keď daný podnik drží zásoby, chce ich čo najskôr zužitkovať, respektíve predať a dvihnúť svoje tržby. Inkasované pohľadávky a splatné záväzky disponujú takou teóriou, ktorá vysvetľuje, že pohľadávky musia byť skôr inkasované ako splatenie záväzkov, pretože najprv si účtovná jednotka nechá vyplatiť pohľadávky, z ktorých získa peňažné prostriedky, z ktorých môže splatiť svoje záväzky. V našom prípade toto

nepísané pravidlo účtovná jednotka dodržala v každom roku, čo hodnotíme ako premyslený pozitívny jav. Obrat jednotlivého typu majetku znamená koľko eur tržieb vynesie jedno euro daného majetku. Vo všetkých prípadoch chceme vidieť maximalizáciu hodnôt, pretože tržby sú dôležitým faktorom pri dosahovaní zisku, ktorého maximalizácia predstavuje pre každý podnik hlavnú víziu a dôvod podnikania. Účtová jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. mala každoročný nárast obratu aktív, obežného a neobežného majetku, najväčší vrchol dosiahla v poslednom sledovanom období.

V treťom poradí sme analyzovali ukazovatele zadlženosti, v rámci ktorých sme sa zamerali na celkovú zadlženosť, ktorá je síce v našom prípade vo vyšších hodnotách ako by sme možno chceli, ale ako pozitívny jav musíme určite vyzdvihnúť vývoj tohto ukazovateľa, nakoľko sa vyvíja pozitívnym smerom (smerom nadol). Keďže sme ukazovateľ zadlženosti zhodnotili negatívne, ale jeho vývoj pozitívne, tak isto samozrejme hodnotíme aj koeficient zadlženosti, keďže tvorí druhú neúmerňujúcu polovicu pre ukazovateľa zadlženosti.

Ako posledné sme analyzovali ukazovatele rentability, žiadúcim javom pri rentabilitách je čo najväčšie zvyšovanie, keďže ukazovatele rentability znázorňujú koľko účtovná jednotka vyprodukuje čistého zisku z analyzovaného subjektu. Pri každom type rentability sme boli milo prekvapení, keďže hodnoty sú priam obdivuhodne vysoké. Medzi sledovanými účtovnými obdobiami boli tržby veľmi žiadúce. Ukazujú dobrý vývoj samotného podniku.

Účtovnú jednotku DRÁČIK – DIVI, s. r. o. sme podrobili finančnou analýzou, na základe ktorej môžeme posúdiť finančný stav a opatrenia do budúcej finančnej činnosti. Odporúčania sme zhrnuli do nasledujúcich bodov:

- pri ukazovateľoch likvidity vidíme prvé zásadné problémy. Účtovná jednotka nedisponuje dostatočným množstvom peňažných prostriedkov na uhrádzanie svojich krátkodobých záväzkov. Pomer krátkodobých pohľadávok ku krátkodobým záväzkom je tiež nežiadúci. Preto odporúčame zvýšenie peňažných prostriedkov, aby sa stala účtovná jednotka viac likvidnou;
- ďalší problém vidíme pri ukazovateľoch aktivity, konkrétne doby splácania záväzkov a doby inkasa pohľadávok. Priemerná dĺžka doby inkasa pohľadávok účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. predstavuje 21 dní, pri odporúčanej štandardnej dĺžke 14 dní. Nepredstavuje to vysokú odchýlku, avšak problém nastáva pri splatnosti krátkodobých záväzkov, ktoré predstavujú v priemere 102 dní. Na jednej strane váhy sa to považuje za dobrý aspekt, pretože doba splatnosti záväzkov

by mala byť vyššia ako doba inkasa pohľadávok. Avšak v tomto prípade je vidieť, že účtovná jednotka DRÁČIK – DIVI, s. r. o. je nútená čakať na inkasá svojich pohľadávok, aby vedela splatiť svoje krátkodobé záväzky. V tomto prípade by sme jej odporúčali, aby sa snažila znižovať dobu splácania svojich krátkodobých záväzkov na dobu 35 – 65 dní. Mohla by si to zabezpečiť zálohovými platbami za svoje vystavené faktúry v priemere 30 %, čím by skôr nadobudla finančné prostriedky;

- pomer vlastných a cudzích zdrojov je v účtovnej jednotke DRÁČIK – DIVI, s. r. o. veľmi zlý. Príliš vysoký podiel cudzích zdrojov na celkovom kapitály by mohol vážne ohroziť existenciu účtovnej jednotky. Keďže markantné pre cudzie zdroje sú v našom prípade krátkodobé záväzky, taktiež by sme odporúčali znížiť krátkodobé záväzky, respektíve ich dobu splatnosti a zvýšiť vlastný kapitál, napríklad cez základné imanie alebo kapitálové fondy. Podiel vlastného a cudzieho kapitálu by sme odporúčali zoptimalizovať aj z hľadiska pohľadu banky a investorov, pretože keď nastane situácia, že účtovná jednotka bude potrebovať bankový úver, celkový pomer zadlženosti veľmi závaží.

Účtovná jednotka je vcelku dobre hospodáriaca jednotka. Vyvíja sa správnym tempom a správnou cestou, takže by sme jej odporúčali okrem korigovania ukazovateľov, ktoré neboli až také pozitívne, držať sa svojho trendu, ktorým momentálne disponuje a viac sa zamerať na korigovanie cudzích a vlastných zdrojov, keďže z analýzy ukazovateľov zadlženosti sme zistili, že disponuje väčšími cudzími zdrojmi ako je žiadúce. Aj keď sa ubera správnym smerom a každým rokom je ukazovateľ zadlženosti nižší a koeficient zadlženosti vyšší, odporúčame jej držať sa tohto vývoja, pretože príliš veľa cudzích zdrojov, by mohlo analyzovanej účtovnej jednotky spôsobiť problémy so splácaním svojich záväzkov.

Záver

Vplyvy zmien ekonomického prostredia má dopad na meranie výkonnosti účtovnej jednotky. Schopnosť účtovnej jednotky produkovať zisk je rozhodujúci faktor v prostredí trhu, ktorý ovplyvňuje jeho postavenie na trhu a trhovú hodnotu. Dôležitosť čistého výnosu si musí uvedomovať každý majiteľ podniku, pretože predstavuje to, čo prináša majetok vlastníkovi i investorovi. Keďže majiteľ očakáva zisk z činnosti, ktorú vykonáva, tak isto očakáva investor zhodnotenie kapitálu, ktorú vložil ako investíciu do podniku. Preto je zmysel finančnej analýzy dôležitý pre viacero účastníkov a užívateľov.

Posúdenie rizika vyplýva z východiska finančnej analýzy. Prevádzkové a finančné riziko je v popredí, pretože slúži na stanovenie ukazovateľov finančnej analýzy a tak posúdiť finančné zdravie v podniku. Na základe dôležitosti finančnú analýzu nemôžeme vynechať pri hodnotení majetku účtovnej jednotky. Hodnotenie nám prináša dve funkcie, prvá a základná je hodnotenie finančného zdravia v analyzovanej účtovnej jednotke, druhá a nemenej podstatná je podklad pre následné finančné plánovanie, z ktorého vieme posúdiť hodnotu podniku.

V diplomovej práci sme si na začiatku stanovili hlavný cieľ, ktorým bolo analyzovanie finančnej situácie účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. a následné predstavenie silných a slabých miest účtovnej jednotky. Následné predstavenie možných návrhov pre zlepšenie aspektov, ktoré pri finančnej analýze neobstáli tak dobre, ako by mohli.

Diplomovú prácu sme vytvorili v piatich kapitolách. Predstavenie teoretických poznatkov, ktoré sme nadobudli, sme uviedli v prvej kapitole, v ktorej sme sa oboznámili s teoretickými vymedzeniami, s teoretickým poňatím danej problematiky. So znalosťou definície, cieľa, členení, metód a pomerových ukazovateľov sme čitateľa oboznámili v štyroch podkapitolách, ktoré tvorili východisko pre samotnú praktickú časť diplomovej práce.

Druhá kapitola sa niesla v znamení cieľa diplomovej práce. Predstaveniu hlavného cieľa predchádza určenie vedľajších čiastkových cieľov, ktoré nám pomohli pri dosiahnutí primárneho cieľa v diplomovej práci. V druhej kapitole nájdeme všetky ciele, ktoré sme si stanovili.

Tretia kapitola obsahuje metodiku práce a metódy skúmania, bez ktorých by sme sa nevedeli zaobiť pri štruktúrovaní a písaní diplomovej práce. V rámci kapitoly sme popísali metódy, ktoré sme využívali pri písaní diplomovej práce.

Štvrtá kapitola predstavuje najrozsiahlejšiu časť diplomovej práce, ktorá je predstavujúca praktickú stránku. Opísali sme objekt, ktorý sme sa rozhodli v rámci diplomovej práce skúmať. Pre oboznámenie sa s finančnou situáciou sme zvolili obdobie štyroch rokov, v rámci ktorých sme skúmali finančné zdravie účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o. Finančnú analýzu sme uskutočnili pomocou stanovenia pomerových ukazovateľov, ktoré sme po vypočítaní porovnali s odporúčanými hodnotami, a tak vedeli posúdiť analyzovanú účtovnú jednotku – jej finančné zdravie, hospodárenie a podobne.

V poslednej piatej kapitole sme zosumarizovali poznatky, ktoré sme dosiahli v predchádzajúcej kapitole. Posúdenie finančnej situácie a navrhované opatrenia, respektíve odporúčania sme do piatej kapitoly zhrnuli, aby sme vcelku videli silné a slabšie miesta účtovnej jednotky DRÁČIK – DIVI, s. r. o.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje

1. FEDORKOVÁ, K. 2016. *Účtovná závierka ako východisko pre spracovanie finančnej analýzy*. In AnaFin: analýzy, financie, výkazy. Bratislava: Verlag Dashofer, 2016. ISSN 1339-3901.
2. KOVANICOVÁ, D. 2005. *Finanční účetnictví*. 5. vyd. Praha : BOVA POLYGON, 2005. 526 s. ISBN 80-7273-129-7.
3. LESÁKOVÁ, L. a kol. 2007. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 1. vyd. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2007. 207 s. ISBN 978-80-8083-379-4.
4. MANOVÁ, E. 2010. *Základy účtovníctva*. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. 156 s. ISBN 978-80-225-3108-5.
5. MATISKOVÁ, D. – ŠEBEJ, P. 2012. *Finančná analýza v praxi*. Brno: Tribun EU s. r. o., 2012, 87 s. ISBN 978-80-971152-1-0.
6. ORESKÝ, M. 2017. *Finančná a ekonomická analýza obchodného podniku*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017. 1 s. ISBN 978-80-8168-763-1.
7. SIVÁK, R. – BELANOVÁ, K. – JANČOVIČOVÁ BOGNÁROVÁ, K. 2015. *Financie podnikateľskej sféry*. Bratislava: SPRINT 2, 2015. 339 s. ISBN 978-80-89710-16-4.
8. ŠLOSÁROVÁ, A. – BLAHUŠIAKOVÁ, M. 2017. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 440 s. ISBN 978-80-8168-589-7.
9. TÓTHOVÁ, A. - NAGY, L. - ŠKRINIAR P. 2012. *Finančno-ekonomická analýza podniku - praktikum*. Bratislava : Vydavateľstvo : Sprint 2 s. r. o., 2012. 255 s. ISBN 978- 80-89710-01-0.
10. ZALAI, K. a kol. 2010. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 7. vyd. Bratislava : Sprint dva, 2010. 427 s. ISBN 978-80-89393-15-2.

Internetové zdroje

11. Bolgáč, J., Gróf, K., Fedorková, K. *Ukazovatele rentability*. Bratislava, 2018.
Dostupné na: <https://www.anafin.sk/33/ukazovatele-rentability>.
12. FinStat <https://www.finstat.sk/>
13. Obchodný register Slovenskej republiky <http://www.orsr.sk/>
14. Register účtovných závierok, Ministerstvo financií Slovenskej Republiky
<http://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/show/1117106>
15. Sovíková, D., Škriniar, P. *Ukazovatele aktivity*. Bratislava, 2013. Dostupné na:
<https://www.anafin.sk/33/ukazovatele-aktivity>.

Právne normy

16. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
17. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.